

O O S T W I N K E L

Sint-Jan Onthoofdingkerk

Auteur instrument : blijkens constructie-eigenschappen van de
oudste gedeelten toe te schrijven aan
Van Peteghem.

Bouwjaar : 2de helft 18e eeuw.

Auteur transformatie : gesigeneerd "Jules Anneessens-Tanghe
Meenen".

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie : Cornet V plus frontpijpen zijn van Van
Peteghem het overige pijpwerk is van
J. Anneessens-Tanghe

Regeerwerk, windladen enz. = van J. Anneessens-Tanghe

ORGELKAST

Alleen het bovenste gedeelte van het prospect
+ prospect van het O.W. is van Van Peteghem.
Verbreiding is vermoedelijk van J. Anneessens-Tanghe.

DOKSAAL : uitgebreid. De oorspronkelijke diepte is nog zicht-
baar.

HUIDIGE TOESTAND

in verval.

=====

D E P I N T E

Sint-Niklaas van Tolentijnkerk

Auteur instrument : Leonard Lovaert

Bouwjaar : onbekend (voor 1837)

Bouwjaar nieuwe kerk in 1837 voltooid.

Aan de bouw van het neo-gotische doksaal
is het duidelijk te merken dat dit Lovaert-
orgel werd gebouwd voor de voormalige kerk.

Onderhoud : een drietal seminaristen, volgens mededeling
van de plaatselijke pastoor.

INSTRUMENT

1. Dispositie

(volgens opstelling registratuur)

Bourdon 8	Cornet (V) registratuur los- gemaakt
Flute	Prestant
Fourniture	Doublet
Trompet 8 bas	Nazart
Clairon	Dulciana (diskant) (=zeer brede roerfluit)
verdwenen registratuur	Trompet sup (vanaf cis')
opening voor ventiel (verdwenen) (of tremulant?)	

manuaalomvang : C - f'''

geen pedaal.

2. Pijpwerk : integraal origineel
stemranden beschadigd

frontpijpen : front met triplexplaten dichtge-
maakt, houten paradefront (origi-
neel van Lovaert ?) ligt opgestapeld
in een hoek van het doksaal.

3. Windlade : origineel.

geen inscripties
gespijkerde pijpstukken
ingelijmde kleppen

4. Registratuur : origineel

5. Klaviatuur : plaats ongewijzigd (ingebouwd in rugwand
orgelkast)
toetsen nieuw

6. Wellenbord : origineel

7. Traktuur, abstrakten enz. : origineel.

8. Blaasbalg : magazijnbalg (nieuw)

9. Windkanalen : gedeeltelijk oud.

ORGELKAST

Integraal origineel
Plaats (origineel doksaal verdwenen)

HUIDIGE TOESTAND

instrument : in verval
meubel : in verval
onderhoud : zeer slecht (pijpwerk vervuild, slecht
gestemd (stemsleuven en geblutst)).

ARCHIVALIA

Liber Memorialis (aanvang 1856 tot 1918) geeft geen enkele vermelding over het orgel.

LIT. :

G. Potvlieghe, De familie Lovaert, Orgel- en Beiaardbouwers, in, Het Land van Nevele, (juli 1972) blz. 43-44.

=====

P O E K E

Sint-Lambertuskerk

Auteur instrument : Gebr. Vereecken (blijkens constructie-
eigenaardigheden)

Bouwjaar : ?

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Montre 16, Bourdon 16, Montre 8, Flûte harm. 8,
Gambe 8, Bourdon 8, Bourdon 8, Gemshorn 8, Pres-
tant 4, Flûte 4, Flageolet 2, Fourniture (IV),
Bombarde 16, Trompette 8, Clairon 4.

Rec. (Zwelwerk) : Bourdon 16, Flûte harm. 8, Bourdon 8,
Dulciana 8, Salicional 8, Voix céleste 8, Flûte 4,
Octavin 2, Trompette 8, Basson 8, Voix humaine 8.

Ped. : Flûte 16, Flûte 8, Violon 16, Violoncelle 8, Bom-
barde 16, Tuba 8.

Koppels : Ped. + G.O.

Ped. + Rec.

I + II

Tutti général

Octaves graves van G.O.

Fonds G.O.

Anches G.O.

Fonds Rec.

Anches Rec.

Tremolo.

Zweltrede.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - f'.

2. Pijpwerk : origineel.
3. Windladen : origineel (geen ontdubbelingssysteem).
4. Traktuur en registratuur en klaviatuur : origineel
(pneumatisch).
5. Windwerk : origineel.

ORGELKAST :
origineel

P O E S E L E

Sint-Laurentiuskerk

Auteur instrument : Louis Lovaert

Bouwjaar : 1870

Auteur transformatie : ?

Orgelkast : Leonard Blanchart (Maltebrugge)

INSTRUMENT

1. Dispositie

Bovenwerk : Salicional 4, Prestant 4, Bourdon 8,
Flute octaviante 4, een dichtgemaakt
registertgat, Tremolo (nieuw)

G.O. : Montre 8 bas, Montre 8 sup, Flute harmonique
8 bas, Viola 4 sup, Flute a cheminee 4 bas,
Flute harmonique 8 sup, Bourdon 8 bas, Bourdon
8 sup, Trompette 8 Bas, Prestant 4 sup, Viola
8 sup, Flute a cheminée 4 sup, dichtgemaakt
registertgat.

Trede voor 'appel Trompette 8'

Een trede voor een niet graduele zweller

manuaalomvang : G.O. : C-f'''

Bovenwerk : c-f'''

pedaalomvang : C-c' (aangehangen)

2. Pijpwerk : frontpijpen : origineel

Montre 8 Bas en Sup : nieuw

Nota : de benaming der spelen, niet origineel
en enigszins afwijkend.

ingescheurde stemranden en niet originele expressions in schalbek Trompette. Lidtekens van ondeskundige reparatie, vnl. aan de Trompette.

3. Windladen : origineel
 4. Klaviatuur : ingebouwd in rugwand van de orgelkast, origineel
originele klavieren.
 5. Traktuur : vermoedelijk integraal origineel
 6. Registratuur : idem.
 7. Zwelkastje van Bovenwerk : nieuw (in origine niet als
zwelwerk geconcipieerd)
 8. Tremulant : nieuw (pneumatisch)
-

ORGELKAST

origineel
enkele beschadigingen : ophoging dak voor zwelkastje
panelen in deuren rugwand
vervangen door gaas.

HUIDIGE TOESTAND

in verval

ARCHIVALIA

"Anno Dni 1870, die 30 maii solemniter inauguratum fuit novum organum, cum missa cantata pro omnibus benefactoribus. Cum micusqua ecclesia nostra hoc instrumento careret ingenti cum grandio omne parochiani hanc innovationem viderunt. Organum confectum fuit à Ludovico Lovaert, factore organum Gandae via vulgo St. Pietersnieuwstraat, et buffetum à Leonar de Blanchart habitante in Maltebrugge (St.Denys-Westrem). Buffetam deliniavis

Dominus Florimundus Vande Poele in arte gothica
valde peritur

Pro organo solvi fr. 3850,00

Pro buffeto etc. fr. 1443,48

fr. 5293,48 hanc summan

magno labore collegi apud variis in locis sed
praesertim Gandae.

Poesele, Kerkarchief (niet geïnventariseerd) "Regis-
trum Pastorale, 1842-1874".
(niet gefol.)

=====

S E M M E R Z A K E

Sint-Pietersbandenkerk

Auteur instrument : blijkens constructie-eigenaardigheden
toe te schrijven aan Van Peteghem

Bouwjaar : ca. 1750 (?)

Auteur transformatie : François Joris (Ronse) (?), 1923

Onderhoud : Laureys (1953)

INSTRUMENT

1. Dispositie

(nieuwe registerstokken, rond)

Prestant 4, Octavin 2, Salicional, Bourdon 8, Flute 4,
Montre Diskant, Cornet.

De originele registratueurgaten vertonenvolgens beeld
(De oorsponkelijke benaming der spelen, met de hand
geschreven, is nog half zichtbaar)

+ geen registratuur (ventille ?) + Rossignol (verdwenen)

+ Clairon

+ Trompette

+ ?

+ Cimbale

+ ?

+ Tierce

+ Nazard

+ Fluyte

+ Doublette

+ ?

+ ?

+ ?

manuaalomvang : C-f'''

pedaalomvang : C-b (aangehangen) (niet origineel)

2. Pijpwerk : Cornet V (29 tonen), 2 kleinste rangen
verdwenen
Salicional 8; nieuw

Montre (vanaf e') met origineel pijpwerk.
geschonden stemranden

3. Windlade : origineel
geen inscripties
gespijkerkte pijpstokken/ingelijmde ventielen
iets doorzakkend in het midden (thans ondersteund)
beledering onderaan doorprikt
 4. Registratuur : vernieuwd
 5. Klaviatuur : ingebouwd in rugwand van de orgelkast (origineel)
alleen de bakstukken zijn origineel
 6. Windwerk : nieuw (ventilator in aparte ruimte)
-

ORGELKAST

origineel
blinderingswerk in de torens is verdwenen en vervangen
door metalen platen.
type : G.O. (4') + schijn-O.W.
oorspronkelijk doksaal op enkele fragmenten na,
verdwenen.
Het orgel is thans opgesteld op een doksaal bij het
koor (evangeliezijde) achter een neogotische balustrade.
Van het oude portaal zijn nog een paar deuren bewaard
(1750).
Verplaatsing van het orgel n.a.v. de vergroting van
de kerk (ca. 1885 - architect Van Assche).

HUIDIGE TOESTAND

in verval

ARCHIVALIA

fol 21. orgel beschadigd door beschieting in 1918.
fol 22. 21.10.1923. François Joris (orgelm. Ronse)
herstelling van orgel : 4000 fr.
fol 45. 1953. Ventilator door Laureys
Semmerzake. Kerkarchief (niet geïnventariseerd).
'Pastorelen Register van Semmersaeke'.

=====

S I N T - A M A N D S B E R G

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : Vereecken en Zonen (Gijzegem)
Bouwjaar : 1881
Orgelkastontwerp en uitvoering : Bouwkundige De Noyette
Beeldhouwer Lippens (Ledeberg)
Auteur transformatie : Fa. Loncke
Onderhoud : Fa. Loncke

INSTRUMENT

1. Dispositie (de huidige benamingen werden door de Fa. Loncke
aangebracht).
G.O. : Gedekt 16, Prestant 8, Holpijp 8, Octaaf 4, Roerfluit
4, Kwint 2 2/3, Zwegel 2, Vulstem 3r, Trompet 8,
Schalmei 4
Rec. : Fluit 8, Wilgenpijp 8, Zweving 8, Principaal 4,
Gedekt Fluit 4, Seskwiaelter (sic) 2 K, Cimbelsstem
3 K, Hobo 8.
Ped. : Bazuin 16, Trompet 8, Open bas 16, Gedekt Bas 16,
Fluit Bas 8.
manuaalomvang : C - g'''
pedaalomvang : C - f'

-
2. Pijpwerk : origineel (1881)
In front en tongspelen; enkele gekraakte pijpen
frontpijpen niet beschilderd.
 3. Windladen, enz. : origineel
 4. Speelbak : Fa. Loncke alsook de daarbijhorende registratuur
enz.
-

ORGELKAST : origineel
type : (zonder kast)

ARCHIVALIA :

1881. Den 13 Augusti is er een nieuw orgel in de kerk geplaatst, verveerdigd door den orgelmaker VerEecken (sic) van Gyseghem, het heeft gekost 12.600,00 franken, een nieuw hoogzaal is ter zelve tijd geplaatst als ook de orgelkas, vervaardigd door den beeldhouwer Lippens van Ledeberg, en ondernomen door den bouwkundigen heer De Noyette die het plan van gemaakt, en ondernomen heeft voor de som van 7000,00 franken en voor supplement verbeteringen nog aan de Noyette 686 fr. heeft betaald.

Kerkarchief Sint-Amansberg (niet geïnventariseerd)

LIBER MEMORIALIS 1844-1901, niet gefolieerd.

S I N T - A M A N D S B E R G

H.Hartkerk

Auteur instrument : onbekend.

Bouwjaar : ?

Oorspronkelijk gebouwd voor de Jezuitenkerk te Leuven.

Montage te St. Amandsberg : Joseph Deprez (Gent), 1885.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Bourdon 16, Montre 8, Viola di gamba 8, Bourdon 8, Prestant 4, Doublette 2, Fourniture III (oorspronkelijk III - V), Trompette 8.

Rec. : Salicional 8, Voix céleste (c), Flûte 8 (f), Bourdon 8, Flûte 4, Hautbois 8 (B + D), Voix humaine 8.

Ped. : Prestant 16.

Manuaalomvang : C - g''''.

Pedaalomvang : C - d'.

Koppels : Ped. + I

I + II

Tremulant.

2. Pijpwerk : frontpijpen beschilderd met aluminiumbrons.

3. Windlade : gemeenschappelijke lade voor G.O. en Rec. (doorspraak).

Etiket op pedaallade :

"Louvain, Rue de Recollet 11.

Piece nr. 7."

4. Klaviatuur : ingebouwd in linkerzijwand van de kast.

5. Traktuur, registratuur : mechanisch.

ORGELKAST :
origineel

ARCHIVALIA

1885. des orgues achetés aux RRSS Jesuites de Louvain au prix de 4.000 fr. ont été placés dans l'église au commencement de l'année 1885 par Joseph Leprez, Quai de lys à Gand.

Ces 4.000 fr. devront être payés par annuités. Mr. Anneessens de Grammont a démonté et emballé les orgues. Mr. Victor Mestdach a été chargé du transport et du déballage.

Kerkarchief Sint-Amandsberg, H. Hartkerk (niet geinventariseerd), "Ephémérides de la paroisse du Sacré Coeur " (niet gefol.)

=====

S I N T - A M A N D S B E R G

Groot Begijnhof, St. Elisabeth.

Auteur instrument : speelbak gesigineerd

"Stevens-Vermeersch

Orgelmaker

te

Duffel"

(op ovalen porceleinen plaatje, bleek
groen veld, goud afgeboord. Zwarte
letter.)

Bouwjaar : na 1880.

Onderhoud : Fa. Laureys (niet geregeld).

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : 1. Bourdon 16 v; 2. Flûte octaviante; 3. Bourdon 8 v;
4. Prestant 4 v; 5. Doublette 2 v; 6. Fourniture
3 p.; 7. Trompette 8 v.; 8. Montre 8 v; Viola di
Gamba 8 v;

Rec. : 10. Basson Hautbois 8 v; 11. Tierce (originele be-
naming verdwenen en door deze naam vervangen en
in inkt geschreven op plaatje dat origineel is)
12. Quinte (zelfde opmerking als voor Tierce).
13. Bourdon 8 v; 14. Violine 4 v; 15. Flûte Poin-
tue; 16. Voix céleste 8 v; 17. Salicional 8 v.;

Ped. : 18. Flûte ouverte 8 v.; 19. Sous basse 16 v.;
20. Violoncelle 8 v.

Ijzeren treden voor

Koppeling van het

Positief aan het Groot Orgel

Koppeling van Groot

Orgel aan het Pedaal.

Koppeling van het Positief aan het Pedaal
Volspel van het Groot Orgel ("Volspel" bijgewerkt met
inkt).

Volspel van het Positief
Tremblant van het Positief
Crescendo van het Positief (niet gradueel).

Manuaalomvang : C - g'''

Pedaalomvang : C - d'

Opstelling registratuur :

1	2	3	4	5	6	7	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8	9													19	20

klaviatuur

-
2. Pijpwerk : front : origineel
houten sierpijpen met aluminiumbrons
beschilderd.
voor zover kon worden nagegaan, is het
pijpwerk origineel (Tierce en Quinte
konden niet worden onderzocht).
Kleine wijzigingen (bv. vervangen van
baarden door kastebaarden).
3. Windladen : origineel (eikehout).
4. Wellenborden : origineel
5. Registratuur : origineel (mechanisch).
6. Traktuur : origineel (mechanisch).
7. Klaviatuur : integraal origineel.
-

ORGELKAST :
origineel

=====

S I N T - D E N I J S - W E S T R E M

Sint-Denijskerk

Auteur instrument : originele bouw einde 18de eeuw (?)
E.F Van Peteghem
transformatie : Fa. Anneessens-Teurre-
kens (Ninove)
grondige transformatie (huidige toestand) :
Jozeph De Prez en Zoon, 1913.
Onderhoud : door plaatselijke koster.

Het instrument is, in zijn geheel, als een nieuw orgel
van 1913 te beschouwen.

Oude onderdelen zijn : een klein gedeelte van het pijpwerk
van het G.O.

Kast : bovenste gedeelte van het pros-
pect (zonder de pijpen)

Het pijpwerk van De Prez (1913) is van spotted.

ORGELKAST : was oorspronkelijk een eenmanualig viervoets-
orgel waarvan het prospect (raamwerk rond de
frontpijpen) verwerkt werd in 1913 in een instru-
ment van grotere omvang.

BRONNEN :

Het Liber Memorialis vanaf 1857 bevat over het orgel
fol 37 : Sieur Anneessens- Teurrekens orgelmaker te
Ninove vermaekt en vermeerderd het orgel.
Op deze staan de volgende spelen.

(in de marge : Hij plaetst ook eenen blaesbalk à
reservoir en ook een nieuw klauwier)

1° Bourdon Basse 8 voet (Anneessens)

2° id Sup 8

3° Violine Sup 8 (Anneessens)

4° Trompette Basse 8

5° id. Sup 8

6° Clairon Basse 4 (Anneessens)

7° Cornet 8° (sic) Prestant 4

8° (sic) Flûte 4; 9° Doublette 2; 9° Fourniture

10° Montre 8 (Anneessens)

Deze werken werden uitgevoerd in 1864.

fol 121. Joseph De Prez en zoon, kerkorgelmakers te Gent
Leikaai nr 38 verbinden zich met de Eerw. Heer
Van Geit, Pastoor, van de parochiale kerk van
St. Denijs-Westrem
voor het maken en plaatsen eener nieuwe kerkorgel
en te doen bestaan als volgt :
De orgel zal bestaan uit twee handklauwieren van
56 toetsen ieder en geplaatst in eene speelkas
(konzole), een voetklauwier van 27 toetsen, eene
reeks koppelingsch pedalen (combinaisons) en uit
16 verschillende registers (spelen) verdeeld als
volgt.

Verdeling der spelen

1e klauwier Grootorgel

1-Bourdon 16 voet	56 pijpen
2-Bourdon 8 "	56 "
3-Montre 8 "	56 "

4-Gamba 8 voet	56 pijpen
5-Prestant 4 "	56 "
6-Quinte 3 "	56 "
7-Doublette 2"	56 "
8-Fourniture 3 rangen	168 "

2e klauwier kleinorgel (expressif)

9-Flute Harm. 8 voet	56 pijpen
10-Salicional 8 "	56 "
11-Voix Céleste 8 "	44 "
12-Cor de nuit 8 "	56 "
13-Flute 4 "	56 "
14-Hautbois Basson 8 voet	56 "

Vrij pedaal (séparée)

- 15-soubas 16 voet 27 pijpen
- 16-Flute ouverte 8 voet 27 pijpen

Koppelingsch Pedalen (combinaisons)

- 1-Voetklauwier aan groot orgel
- 2-Voetklauwier aan klein orgel
- 3-Verbinding der twee handklawieren
- 4-Groot spel groot orgel
- 5-Crescendo (expression)

Artikelen en voorwaarden :

- 1-De orgel zal systeem mechaniek zijn met verzetten en met machien pneumatiek.
- 2-De orgel zal gestemt worden en den diapason La normaal
- 3-De handklawieren zullen gemaakt zijn in eiken hout en met eerste hoedanigheid van ivoor beleid worden.
- 4-Het voetklawier zal gemaakt worden in eiken hout, en gemaakt in cirkel volgens de beweging der voeten.

- 5-De secreten van groot orgel, klein orgel en vrij pedaal zullen gemaakt worden in eerste soort eiken hout.
 - 6-Het verbindingsmekaniek (abrégé) zullen gemaakt worden in ijzeren rollen draaiende in kopere kussen.
 - 7-Het verbindingsmekaniek der registers (spelen) zal gemaakt worden in ijzeren rollen en de namen zullen aangeduid worden met porceleine plaatjes.
 - 8-De verbindingshaken zullen in het koper gemaakt worden.
 - 9-Het machien pneumatiek zal gemaakt worden in eiken hout inhoudende 56 luchtpompjes voor de verbinding der mekaniëken der groot orgel.
 - 10-De blaasbalk zal gemaakt worden in eerste soort kroondeenen hout met inwendige en uitwendige ployen (vouwen) en zal geplakt worden met eerste soort schaapsleder en blazen met de voeten en bascul.
 - 11-Reservoir reguleteur zal geplaatst worden in de orgel voor de gelijkheid van den wind.
 - 12-De metalen pijpen zullen gemaakt worden in spotted metaal mengeling van tin en lood, op gelijke deelen van 50% ieder.
 - 13-De houten pijpen zullen gemaakt worden in eerste soort kroondeenen hout en zullen gevernist worden.
 - 14-Den achterkant der orgel zal dicht gemaakt worden (afsluiting in deenen hout)
 - 15-De orgel zal gedurende twee jaren op eigen kosten van den orgelmaker nagezien en onderhouden worden van stemmen.
- N.B. Den orgelmaker zal verantwoordelijk blijven voor alle ongelukken dewelke zich zouden voordoen binst den tijd van het werk.

Al deze artikelen en voorwaarden in het ontwerp vermeld zullen stipt uitgevoerd en goed ter trouwe gedaan worden mits en voor de som van achtduizend en honderd franken, vervoer reizen en alle ander onkosten medebegrepen 8100 Fr.

Betaling :

De prijs zal betaald worden als volgt :

Zes duizend franken na de voltrekking der orgel in de kerk.

Twee duizend honderd franken zullen gedurende twee jaren in reserve mogen blijven.

gedaan in dubbel en door beide partijen getekend den 9 mei 1912.

J. Deprez

Ed. Van Geit, pastoor.

Kerkarchief Sint-Denijs-Westrem

LIBER MEMORIALIS (Tomus I); 1857-1971.

Lit.: E.G.J. GREGOIR, Historique de la facture et des facteurs doorgue (Anvers, 1865) :

blz. 198 : bij de werklijst van Pieter Van Peteghem
"St. Denis près Gand"

blz. 200 : bij de werklijst van Egide François Van Peteghem, orgels tussen 1764 en 1802 gebouwd :

"St. Denis près de Gand, fl. 1000".

=====

S I N T - M A R T E N S - L A T E M

Auteur instrument : Lovaert

Bouwjaar : 1861

Auteur transformatie : Fa. Reygaert, 1925

Fa. Loncke, 1966

INSTRUMENT

1. Dispositie :

Pedaal : Subbas 16, Gedekt 8, Oktaaf 4, Vulwerk 3 R

I : Prestant 3, Gedekt 3, Prestant 4, Fluit 4,
Nazaard 2 $\frac{2}{3}$, oktaaf 2, Vulwerk 3 R

II : Gedekt 8, Fluit 4, Oktaaf 2, Iarigot 1 $\frac{1}{3}$,
Kornet 5 R, Cimbél 3 R

klavieromvang : C - g'''

pedaalomvang : C - f'

2. Pijpwerk : Frontpijpen zijn nieuw.

Vele pijpen hebben een nieuwe kern, en werden integraal opnieuw gesoldeerd.

Ook aan de voetopening werd gewerkt.

Subbas 16' en Cimbél-Vulwerk III : niet origineel.

Unit-systeem; enkele aanvullingen met nieuw pijpwerk.

3. Traktuur : electro-pneumatisch

4. Speeltafel : vrijstaande speelbak (nieuw).

5. Windlade : nieuw.

ORGELKAST :

Bovenste gedeelte van de prospectzijde :

grondig vernieuwd of copie van vroeger prospect ?

De kast is veel dieper dan oorspronkelijk,
en dit wegens de stemgang tussen de wind-
lade met Subbas 16 van het pedaal en de
windlade met het overige gedeelte van de
dispositie.

ARCHIVALIA

fol. 43.

1861. Het plaetsen der nieuwe orgel gemaakt door
Lovaert van Gent.

REGISTRUM PASTORALE AB ANNO 1843 - LAETHEM
ST. MARTINUS.

fol. 74.

Den 1ste Juni 1925 had de plechtige wijding
en inhuldiging plaats van de nieuwe hoogzaal
en het vernieuwd orgel door den Zeer eerw.
Heer Vander Veecken, Pastoor-Deken van Nazareth.
De hoogzaal werd ontworpen door den Heer
Bouwkundige Adrien Bressers en vervaardigd door
het huis Bressers-Blanchart van Gent. De
orgel werd vernieuwd in de werkhuizen van den
Heer Reygaert van Geerardsbergen.

Bestek van hoogzaal : 16.600 fr.

" " orgel : 13.000 fr.

(in de marge) : Doorhetzelfde huis werd een motor
aangelegd voor 't blazen van 't orgel.

fol. (niet meer aangeduid) :

1966. Orgel gansch vernieuwd door Loncke.

Zitting der Kerkraad op 4 Januari 1925.

3) worden voorgelegd ontwerp en bestek tot herstelling der orgel van de Heeren Reygaert van Geerardsbergen.

- a) de blaasbalg met zyne twee pompen zullen gansch vernieuwd worden.
- b) er zal gemaakt worden eene stelling in deelen hout waar sekreet, pijpen en mechanieken zullen op rusten.
- c) Het bestaande sekreet zal gansch hermaakt worden.
- d) het mekaniek gedeelte van hand- en voetklavier worden vernieuwd.

De plaats van orgelist zal vóór het buffet zijn, met gezicht naar het speeltuig.

Vernieuwing van het mekaniek der registers en hunne lang(s)voren brenging.

Nieuw handklavier.

- e) 3 groote nieuwe spelen zullen de kleine vervangen die van weinig of geen nut zijn.
- f) de pijpen der oude spelen worden hermaakt en beter geplaatst om beter harmonie te geven.
- g) Harmonizeering van al de spelen.
de pijpen van Salicional en Voix celste worden voorzien van harmonische freins om zeer rap te spelen.
- h) nieuwe samenstelling der spelen.
Een handklavier van 54 noten -voetklavier 27 noten.

Bourdon 16

Bourdon 8

Salicional 8

Voix celeste 8

Prestant 4

Doublette 2

Cornet

Trompette (Basse) 8

Trompette (dessus) 8

Bestek : 12.800 fr.

Ontwerp en bestek werden voorgeleyd aan deskundigen en door hen goedgekeurd.

...

Gedaan te St.Martens Laathem den 4 Januari 1925.

De Voorzitter.

REGISTER VOOR DE BERAADSLAGINGEN DER KERKFABRIEK
VAN ST MARTENS LAATHEM, 1917. (nog in gebruik)

=====

S L E I D I N G E

Sint-Joriskerk

Auteur instrument : vermoedelijk Pieter I van Peteghem
Bouwjaar : blijkens pijpconstructie zou het dateren tussen
1735 en 1760.
Auteur transformatie : Fa. Loncke. (1956).
Onderhoud : Fa. Loncke.

INSTRUMENT :

1. Oude registers :

G.O. : Montre 8, Prestant 4, Bourdon 16 (enkele pijpen
van dit register staan thans op het pedaal),
Bourdon 8, 29 pijpen van de trompette 8.

Rec. : Fluit 4, Nazard 2 2/3.

Nota : in elk van deze spelen is nieuw pijpwerk verwerkt.

2. Pijpwerk : front, origineel.

3. Windladen, registratuur, klaviatuur enz. : 1956.
(electrische traktuur en registratuur).

ORGELKAST :

de oorspronkelijke diepte is nog duidelijk zichtbaar.
De kast werd in de diepte uitgebreid voor toevoeging
van het zwelwerk, waarachter nog, tot tegen het raam,
het pedaal is uitgebouwd.

- Achterwand van de oude kast is totaal verdwenen.

LITERATUUR :

(dispositievermelding met programma van inspelings door
G. Verschraegen) in, De Prestant, "Orgelinhuldigingen",
1956, blz. 97.

=====

U R S E L

Sint-Medarduskerk

Auteur instrument : Pieter Van Peteghem (Gent).

Bouwjaar : 1749

Auteur transformatie : ?

Onderhoud : voorheen door de Fa. Laureys (Gentbrugge)
en nadien door de Fa. Loncke (Esen).

INSTRUMENT :

1. Dispositie :

(volgens huidige registratuurstand en stand op de wind-
lade)

Trompette 8, Larigot 5te de flageolet, Gamba 8, Voix
Céleste 8, Nasard 5te de Flûte, Flageolet 2, Flûte
4, Doublette 2, Bourdon 8, Prestant 4, Quinte.

de werkelijke dispositie is :

Trompette 8

(Gamba 8 en Voix Céleste : verdwenen)

Nazard

Quatre de nazard

Flûte 4

Doublette 2

Bourdon 8

Prestant 4

Cornet V

Manuaalomvang : C - D - c', '1',

2. Pijpwerk : front : origineel

beschilderd met aluminiumbrons.

expressions algemeen (vrij recent).

trompet : 4 laagste tonen hebben eikehouten corpora (origineel, en zoals te Verrebroek).

Verdwenen pijpwerk : tussen de Trompette en de nazard zijn de boringen van verdwenen registers :
?

Mixtuur IV

? (terts?)

2. Windlade : origineel (geen doorspraak).

voorslagen zijn nieuw (geschroefd.)

3. Blaasbalg : magazijnbalg in de voet van de orgelkas (nieuw).

4. Klavier : nieuw en thans in de linkerzijwand van de orgelkast ingebouwd (waardoor ook de originele traktuur integraal verdween).

huidig klavier heeft als omvang : C - f'''

ORGELKAST :

origineel

de oorspronkelijke sporen van de plaats van de klaviatuur (in de achterwand de orgelkast) is verdwenen.

Type : oorspronkelijk : balustrade-orgel.

het huidige doksaal is 19de eeuws.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

LIT. :

GREGOIR, Historique de la facture et des facteurs d'orgues (1865) blz. 196 : "Ursel, 1749, 16 reg., fl. 850" bij de werklijst van P. Van Peteghem.

=====

W A C H T E B E K E

Sint-Katarinakerk

Auteur instrument : Delhaye Louis, de jonge.
Bouwjaar : onbekend (verm. eerste helft 18de eeuw)
Auteur transformatie : L. Daem- De Vis (Appelterre), 1936.
Onderhoud : niet geregeld (laatst door Fa. Stevens,
Duffel).

INSTRUMENT

volgende spelen van Delhaye :

G.O. : Prestant 4 (waaronder ook 12 niet meer
aangesloten frontpijpen).

in de kast staan ook oude front-
pijpen op de windlade.

Montre 8 : 32 hoogste

Bourdon 8

Fluit 4

Zwelwerk : fluit 4 : (gedekt, 7 kleinste zijn open)

Nazard : 44 conische pijpen, de overige
cyclindrisch.

Pijpwerk :

ingescheurde stemranden en expressions.
prospectpijpen beschilderd met aluminiumbrons.

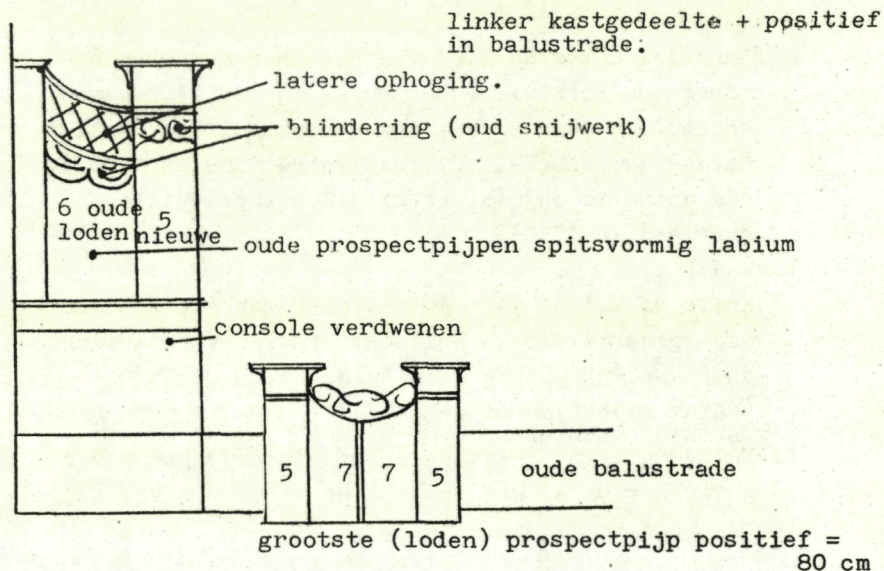
Windlade, traktuur enz. : nieuw pneumatisch (Daem).

Klaviatuur : vrijstaande speelbak (nieuw)

ORGELKAST

Vermoedelijk was het in origine één kast op 4' voor G.O. met O.W. op 2'.

Thans is het oude prospect van het O.W. nog in de oude balustrade. De H.W.-kast is gedeeld. Blinderig origineel.

torenpijpen met opgeworpen labia; deze in de vlakke velden, spitsvormige labia.

stoel H.W.-kasten : nieuw.

Ook de nieuwe panelen zijn alle van eikehout.

LIT. :

E.G.J. GREGOIR, Historique de la facture et des
facteurs d'orgue (Anvers 1865),

blz. 100-101 :

"Parmeu ceux placés par Louis Dell Haye jeune,
nous citerons : Wachtebeke"

blz. 109 :

"Dans les notes de M.P. Van Peteghem nous rencon-
trons que Forcivil (den jongen Forcivil) a placé
un nouveau sommier à l'orgue construit par Dell
Haye à Wachtebeke. C'était entre 1769 et 1770."
(de datum is onjuist vermits J.T. Forceville
overleed in 1750).

blz. 198 :

in de werklíjst van Pieter Van Peteghem, zondere
andere vermelding. Wellicht werd de vernieuwing
door Van Peteghem gedaan tussen 1769 en 1770
(datum hierboven aangehaald).

Kerkarchief Wachtebeke,
LIBER MEMORIALIS, (niet geïnventariseerd) geeft ver-
slag van het orgel dat in 1936 door Daem-De Vis (Appel-
terre) werd vernieuwd.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

=====

W O N D E L G E M

Sint-Katarinakerk

Auteur instrument : P. Van Peteghem

Bouwjaar : 1762

Auteur transformatie : Fa. Daem-De Vis, 1933

Onderhoud : geen

INSTRUMENT :

Het Van Peteghem-orgel (1762) is op zes registers na, verdwenen. Het orgel van Daem (1933) bestaat uit twee kasten - linkerkast = G.O., rechterkast = zwelwerk waarachter pedaal - met pneumatische traktuur. De balustrade is oud.

Oude registers :

G.O. : een 40-tal Montre-pijpen (8')
de oude prospect-prestant (4')

Zwelwerk :

trompet 8'
nazard 2 2/3
roerfluit 4
Bourdon 8

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

LITERATUUR :

"... in 1762 de orgel geplaatst, dat door Van Peteghem, van Gent, vervaardigd werd, en 1200 gulden kostte."
De Potter en Broeckaert. Geschiedenis der Gemeenten Oost-Vlaanderen, Deel VII (Gent 1864-1870) Wondelgem, p.46.

=====

W O N T E R G E M

Sint-Agneskerk

Auteur instrument : blijkens constructieve eigenaardigheden
toe te schrijven aan P. & L. Van Peteghem.

Auteur transformaties : De Waegenaere Triphon, 1901
Oscar Anneessens-Marinus (Kortrijk)
1929
Fa. Laureys, 1963.

INSTRUMENT

1. Dispositie

° <u>Cor de nuit 8</u> (=Bourdon)	° Diapason 8
° Salicionaal 8	° Harm. fluit 4
° <u>Nazaard 3</u>	° <u>Doublette 2</u>
° <u>Cornet V</u> (thans III)	° <u>Harm. Trompet 8</u> (=Trompet)

manuaalomvang : C - D - f'''

pedaalomvang : C - g

2. Pijpwerk : de onderstreepte spelen in de hierboven
aangegeven dispositie zijn van Van Peteghem.
prospectpijpen beschilderd met aluminiumbrons.

3. Windlade : geen inscripties.
origineel.

4. Blaasbalg : magazijnbalg (nieuw)

5. Traktuur : gewijzigd

6. Klaviatuur : nieuw (C - g''')

oorspronkelijk achteraan in rugwand orgelkast,

thans in prospectzijde ingebouwd.

7. Registratuur : gewijzigd.

originele opstelling van de registratuur = -
eerste wijziging, herboring registergaten (rond) = o

uitgezaagd	-	o	
<u>gedeelte</u>	-	o	
o	-	o	
o -	klaviatuur	-	o
o -	(voorheen)	-	o
o -		-	o
o			

ORGELKAST

verzagingen onderaan de consoles (prospectzijde)
integraal beschilderd
in zijn geheel vrij gaaf bewaard.
viervoetstype.

ARCHIVALIA

- a) mondelijke overlevering : dit instrument zou uit de kerk van Poeke komen. Dit moet dan na de bouw van de kerk te Wontergem (1859) gebeurd zijn.
- b) Liber Memorialis :
- 1901 Triphon De Waegenaere (een overigens onbekend orgelmaker of orgelreparateur) plaatste vier nieuwe registers in dit orgel, een nieuw voetklavier (dat nog dienst doet en behoorlijk is gemaakt) en 3 blaasbalgen.
- 1929 Oscar Anneessens-Marinus (Kortrijk) ' veranderde en vergrootte ' het orgel, bracht er een nieuw klavier aan, ' enige nieuwe pijpen ' en een ventilator, voor een bedrag van 1200 fr.
- 1963 De Fa. Laureys herstelde het orgel met daarenboven "een volledig nazicht".
-

HUIDIGE TOESTAND :

- instrument :

windlade doorgebogen en heeft
geweldige doorspraak.

(Stemmen niet meer mogelijk).

in verval.

- orgelkast : in verval.

=====

Z E V E N E K E N

Sint-Eligiuskerk

Auteur instrument : Van Peteghem.
Bouwjaar : 1775
Auteur transformatie : Vereecken (1871)
Onderhoud : Fa. Loncke

INSTRUMENT

1. Dispositie

(de onderstreepte spelen zijn, soms gedeeltelijk,
van 1775)

G.O. : Bourdon 16, Montre 3, Flute 8, Viola 8,
Bourdon 8, Prestant 4, Flute 4, Doublette 2,
Fourniture 3 (in feite II), Trompette 8,
Clairon 4.

Rec. : (zwelwerk) : Flute 8, Bourdon 8, Voix céleste
8, Flute 4, Nazaard 2 2/3, Flageolet (enkele
oude pijpen), Cimbél 3 k, Basson-Hautbois 8,
Salicional 8.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk

frontpijpen met aluminiumbrons beschilderd
achterwand van stomme (grootste) frontpijp =
(1/3) loden wand

sommige pijpen zijn nogal zwaar toegetakeld door
verplaatsingsaanpassingen bij de transformaties.

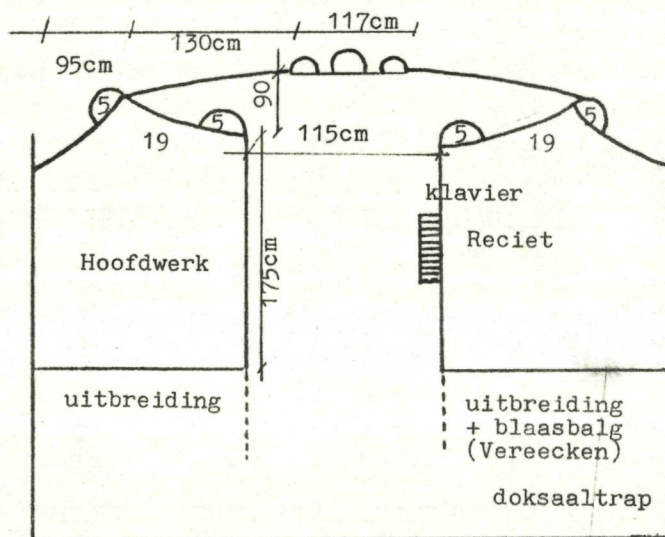
Cimbél 3 k = spotted (Loncke ?)

3. Windlade, vermoedelijk Vereecken, sleepladen (gedeeld)
met pneumatische traktuur
4. Klaviatuur enz. vermoedelijk Vereecken.

ORGELKAST

viervoetskast

Plattegrond

HUIDIGE TOESTAND :

In verval.

LIT. :

... tot in den jare 1775 was de kerk van Zeveneken zonder orgel. De Gentse orgelmaker Van Peteghem leverde in dit jaar een, dat De Volder van genoemde stad, voor 140 gulden in 1822 herstelde. De orgelkas werd vervaardigd door zekere Alexander Nuyten."

DE POTTER EN BROECKAERT, Geschiedenis van
Zeveneken (Gent 1864-1870), blz. 21.

Uit het archief van Pastoor Vereecken, voormalig pastoor van Zeveneken;

1871, ombouw door Vereecken, voor een bedrag van 5.235 Fr.

=====

Z E V E R E N

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : Loret-Vermeersch (St.-Niklaas)

Bouwjaar : 1843

Auteur transformatie : Pieter Vergaert, 1887
Reygaert (XXste eeuw)

INSTRUMENT

1. Dispositie

° onvoltooide boring

Prestant 4 °

° Viola 8

Trompette 8 °

° Bourdon 8

manuaalomvang : C-g'''

2. Pijpwerk : Bourdon 8, Prestant 4 en de meeste trompet-
pijpen zijn van lood en blijkbaar het oudst
(+ jonger pijpwerk in tongspel)
De viola is vermoedelijk integraal vernieuwd
Expressions
Frontpijpen (lood) beschilderd met aluminiumbrons
alle frontpijpen hebben baarden
Opstelling pijpwerk op windlade
Prestant 4
Viola 8
verdwenen spel (rooster verdwenen, registratuur
is aanwezig) 1 rang volgens boringen in pijpstok
Bourdon 8
Trompette 8
-

3. Windlade : ventielkast aan prospectzijde
iets doorspraak vastgesteld.
-

4. Klaviatuur : bakstukken van jongere datum
beleg : kunststof
toetsen van grenenhout
ingebouwd in prospectzijde (origineel)
5. Blaasbalg : magazijnbalg met twee pompen
6. Registratuur : ijzeren walsarmen (rond)
registerknoppen : witte porceleinen plaatjes met vermelding
registernaam (origineel)
-

ORGELKAST : origineel
type : viervoets
beschilderd in imitatiehout.
orgelbank : origineel

HUIDIGE TOESTAND : in verval

ARCHIVALIA

Wij Leden der Succursale kerke van Zeveren Canton
Deynze in onze buytengewoone vergaederinge van den
dry en twintigsten february 1800 zes en dertig hebben
besloten en ter zelve tijd doen executeren ofte doen
placeren een kerkorgel in onze kerke de welke tot dan
toe noyt geene en hadde gehad, door den heer Lorret-
Vermeirsch fabrikant te St.-Nicolaus Land van Waes
aen de somme van salvo justo 960 francs, welke heden

betaelt is en tot nu wel voldoet. Zeveren den 17 april 1842.

J.F. Vaernendyk
J. Lambert
C. De Wever
J.F. Claeys

E. Buysse past.

Nieuwe kerk van Zeveren, 1862.

De kerkraad besluit deze orgel aldus te doen herstellen 500,00 fr.

(Dit samen met herstelling van altaar, plaatsen van nieuwe preekstoel, enz. naar aanleiding van aanpassing in de nieuwe kerk.)

BOEK DER BESLUYTEN ENDE BERAEDINGEN VAN DE MEMBERS
DER FABRIKE VAN DE KERKE BENOEMT DOOR SYNE HOOGWEIRIG-
HEYD STEFANUS ANDREAS FALLOT DE BEAUMONT BISSCHOP VAN
GEND ONDER DE VOORSITTINGE VAN D'HEER ENDE MEESTER
BERNARDUS AUGUSTINUS VERSLUYS RECTOR DER SUCCURSALE
KERKE VAN ZEVEREN.

=====

Uit de inzamelingen zijn vervaardigd de volgende werken.

1en gustus (sic) 1871.

2° Ten tweede. De orgel is hersteld, een nieuwe blaasbalk, montre en een flute octaaf trompette supérieure is er bijgevoegd, en eene orgelkas van de oude, merkelyk vermeerderd is tot stand gebracht, alle de onkosten op den okzaal belopen tot zeshonderd negen en zeventig franken 43 centimen § 679,43

(fol. 14)

In september 1887 is in de kerk van Zeveren het orgel hersteld, een nieuwe blaasbalg is er bijgevoegd. Dit alles door den Heer Pieter Vergaert Orgelmaker te Gent voor de som van § (niet ingevuld)

(fol. 40)

LIBER MEMORIALIS ECCLESIAE DE ZEVEREN DISTRICTUS DONSANI
AB ANNO 1870

Kerkarchief Zeveren (niet geïnventariseerd)

=====

LIT. : Op de werkljsten van Reygaert (Geraardsbergen)
staat ook "Zeveren", zonder aard van werk noch
datum.

=====

Z U L T E

Sint-Petruskerk

Auteur instrument : oorspronkelijk : Lambert Benoit Van
Peteghem en vader.

Auteur transformatie : (gesigneerd) Oscar Anneessens-
Marinus
Kortryk

In zijn geheel is het instrument te beschouwen als
van Oscar Anneessens-Marinus die bij de ombouw enkele
oude fragmenten heeft gebruikt o.m.
een weinig pijpwerk van L.B. Van Peteghem
de prospectzijde van de orgelkast (gedeeld type)

LIT. : E.G.J. Gregoir, Historique ... blz., 198 :
"Zulte, 14 reg., fl. 1000"

HUIDIGE TOESTAND :

In verval.

=====

B E E R L E G E M

Sint-Andreaskerk

Auteur instrument : Reygaert Frères

Bouwjaar : 1912

Oudere onderdelen, zoals prospect kast, façadepijpen,
(omstreeks midden 19de eeuw ?)

In onderhoud door : Albert de Lil et fils,
Th. Verhaegenstraat 1060 Brussel.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Bourdon 16, Bourdon 8, Montre 8, Prestant 4

Rec. : Nazard 8 (sic), Viola di Gamba 8, Voix céleste 8,
Flûte echo 4, Trompette harmonique 8

Pedaal : Soubasse 16.

ORGELKAST : oud prospect bleef bewaard :

type : 4 voetfront.

Zijvleugels van een 8 voetkast zijn ook oud.

ARCHIVALIA :

"Onvoorziene veranderingen hebben er moeten
gebeuren aan de hoogzaal die de onkosten zeer
hebben doen stijgen."

Prix de l'orgue selon le devis du 26 sept. 1911	6200.00
Accouplement d'octaves graves, boutons de combinaison	200
Transformation du buffet	190
Transformation du jubé	340
Plafond du jubé en bois de chêne	160
Demontage de l'ancien orgue	28

Placage de vieux tyaux de façade

20

Opbrengst van verkoop van het lood van het oude
orgel 172 kg aan 0,30 fr = 60,00 "

LIBER MEMORIALIS (begonnen vóór 1883)

Kerkarchief Beerlegem (niet geïnventariseerd)

=====

D E F T I N G E

Sint-Ursmaruskerk

Auteur instrument : in origine; Pieter Van Peteghem

Bouwjaar : 1778

Orgelkast : 1778

Auteur transformatie : Fa. Loncke

1. Pijpwerk : enkele pijpen zijn oud (meestal met vernieuwde kern, gewijzigde opsnode enz.)
 2. Klaviatuur : ingebouwd in prospectzijde (nieuw)
 3. Windlade, blaasbalg, traktuur, klavier, registratuur :
nieuw.
-

LIT. : E.G.J. Gregoir, Historique ... (Anvers 1856) blz. 198.

=====

D I K K E L E

Sint-Pietersbandenkerk

Auteur instrument : (anoniem)
blijkens constructie-eigenaardigheden :
Vereecken
Bouwjaar : omstreeks 1870
Auteur orgelkast : blijkbaar eveneens van Vereecken.
Auteur transformatie : onbekend
In onderhoud door : Fa. Loncke

INSTRUMENT

1. Dispositie
volgens opstelling van de registratuur
Basson et Hautbois	Tremolo
(disk. vanaf cis')	
Montre 8	Plein Jeu
Trompette 8	Mélophone 8
Cor anglais Sup 8 (labiaal)	Céleste
Octavin Harmonique 2	Flûte 4
Bourdon 8	Prestant 4
Flûte harmonique 8	
- manuaalomvang : C - f'''
pedaalomvang : C - d
-

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden
frontpijpen beschilderd met aluminiumbrons
dispositie niet origineel.
3. Windlade : origineel
geschroefde pijpstokken

4. Registratuur, traktuur en abstrakten : origineel
5. Klaviatuur : -ingebouwd in prospectzijde (origineel)
 - bakstukken met ingelegd benen strookje
 - benen frontons
 - sommige toetsen belegd met been, andere met ivoor.
6. Wellenbord : origineel
7. Blaasbalg : magazijnbalg : gedeelte in voet van de kast.
Handpompbediening vooraan in orgelkast.
Nieuwe ventilator (Loncke)

ORGELKAST : plaats ongewijzigd.
(overkraagd doksaal).
origineel.

=====

E I N E

Sint-Eligiuskerk

Auteur instrument : (gesigneerd)
"Jules Anneessens-Tanghe"
Bouwjaar : 1943
Orgelkast : oudste restanten (o.m. front); 1951
door Michiel Prenteghem
Transformatie : 1943

INSTRUMENT

Op enkele prestantpijpen na, is gans de dispositie nieuw.
De huidige frontpijpen zijn van hout (sierfront)
Thans 2 klavieren en pedaál (17 reg.). Pneumatische
traktuur.

ORGELKAST

- Vrij ingrijpend getransformeerd, hoewel front qua vorm bewaard bleef op enkele details na.
- type : viervoets.
- plaats : gewijzigd. originele balustrade verdwenen. oorspronkelijk koordoksaal-orgel ?

HUIDIGE TOESTAND :

in verval

ARCHIVALIA

23 jan. 1574. orgel te vermaken door Egidius Van Vichten
om 't onderhouden gepresenteerd jaarl. te geven 12 m. 20
s. par.

10 juli 1574 orgel vermaakt door Egidius Van Vichten, is geordonneert een tabernakel of deksel daer over te maken.
- Dack te maken.

23 okt. 1574. op dat den orghel door den reghen niet en saude beschadigt worden.

15 juli 1651. orgelkas gemaakt door Michiel Van Prenteghem voor 43 p. gr. en 8 sch.

Eodem die (14 oct. 1651) convenerent RD.DD cum eodem Michaelae Van Prenteghem, scrinario, super confectione capsae pro summe altari, idque pro summa 103 librarum magnarum.

8 mey 1652. orgelmaker gegeven 10 ducatons in specie in minderinge van meerder somme voor den cleyn orghel.

15 mey 1652. orgelmaker gegeven 9 ducatons, eenen dobbelen Jacobus en eenen halven souverain op minderynghe der somme van 340 guldens hem toegheseyt voor den cleynen orghel.

13 juli 1661. Orgel vermaakt door Ludovicus Bis, betaald 21 p. gr.

3 juli 1700. Orgel vermaakt.

mars 1705. orghel verset op den nieuwen hooghsael voor 18 p. gr.

8 oct. 1719. orghel vermaakt door Helleman, voor 9 p. gr.

31 juli 1734, orghel gherepareert -La Haye voor 3 p. wisselg.

juni 1738. orghel in staet stellen voor 4 cour. pist. door Sr. Van Peteghem, en 't onderhouden voor een premissie pistole jaerlyckx.

Eine, Kerkarchief (niet geïnventariseerd)
Copie uit de Kerkrekeningen.

LIT. :

G. Potvlieghe, Zuidnederlandse Orgeladviseurs en hun invloed op de ontwikkeling van de Orgelbouw in de zeventiende eeuw, in, De Mixtuur (Schagen-Nederland), 1972, nr. 8, blz. 131, 138.

=====

E N A M E

Sint-Laurentiuskerk

Oorspronkelijk auteur instrument : Pierre Van Peteghem

Bouwjaar : 1793

Auteur transformatie : (gesigneerd) "Joris-Frères
Brevetes-Renaix"
1910.

INSTRUMENT

Alleen de frontpijpen in het prospect zijn oud (niet in gebruik).

Het overige pijpwerk is van 1910.

Gans het instrument is van 1910.

ORGELKAST

Alleen bovenste gedeelte van het front van 1793 bleef bewaard.

LIT.

"Pierre Van Peteghem, fils de Lambert Benoit, construit des orgues à Eename, abbaye de St. Pierre (1793) de 2 clav. et 28 reg. pour fl. 2200 ".

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Anvers, 1865), blz. 202.

=====

E L S E G E M

Sint-Mauruskerk

Auteur instrument : oudste gedeelte anoniem (Bl. Bremser?)

Bouwjaar : omstreeks 1650.

Auteur transformatie : J. Anneessens-Tanghe (Menen), 1938

INSTRUMENT :

Het instrument werd integraal getransformeerd.

Het prospect dateert van omstreeks 1650.

Nieuw orgel, electro-pneumatische traktuur, vrijstaande
speelbak enz.

ORGELKAST :

Het oude prospectgedeelte werd in een nieuw groot orgel
met vrije opstelling verwerkt. Het oude front hangt er,
louter decoratief, middenin.

ARCHIVALIA

"Jules Anneessens-Tanghe (Menen) 60.000 fr.

Het oude voorendeel of façade van het oude orgel moest
op bevel van de Commissie van Monumenten van 't Bisdom
en Provincie bewaard worden.

Weiding nieuw orgel, 1 Mei 1938".

Elsegem, Kerkarchief (niet geïnventariseerd)

LIBER MEMORIALIS.

=====

E L S T

Sint-Appoloniakerk

Auteur instrument : Leonard Lovaert

Bouwjaar : 1848

Auteur transformatie : Fa. Loncke 1957

INSTRUMENT

1. Dispositie

Montre 8 (bas); grootste pijpen van hout, overige van
spotted metaal (Loncke)

Montre 8 (sup); spotted (Loncke)

Flûte travers 8 (sup) (vanaf Cis')

Bourdon 8

Prestant 4

Flûte douce 4

Doublette 2

Cornet V

Mixture (II-III)

Trompette 8 (bas)

Trompette 8 (sup)

manuaalomvang : C - g''' (in origine C - f''')

pedaalomvang : C - d' (in origine : geen pedaal).

2. Pijpwerk : oud pijpwerk goed geconserveerd, tenzij prospectpijpen die beschilderd zijn met aluminium-brons.

1 oud register verdwenen (vervangen door Montre 8)

3. Klaviatuur : nieuw (vrijstaande speelbak tussen balustrade en G.O.kast) Oorspronkelijk ingebouwd in rugwand kast (sporen nog bewaard).
4. Traktuur : gedeeltelijk origineel.
Wellenbord en walsen : oud.
5. Registratuur : vernieuwd.
6. Windlade : origineel
gedeeld in C en Cis-lade.
gespijkerde pijpstokken.
conducten : origineel.
7. Windwerk : magazijnbalg.

ORGELKAST :

origineel.

H.W. - kast gescheiden van balustrade met (schijn-)

O.W. - front, om tussenin een (vrijstaande) speelbak te kunnen plaatsen.

Op de deuren van de rugwand van de H.W.-kast is op vier banderollen geschilderd : "Petrus V.D. Bulcke, V. Nieuwenhove, Dedit, A° 1848".

LIT.

G. Potvlieghe, De Familie Lovaert, Orgel- en Beiaardbouwers, in, Het Land van Nevele, juli 1972, blz. 16-17.

=====

E T I K H O V E

Sint-Britiuskerk

Auteur instrument : Lambert Van Peteghem en vader.
Bouwjaar : tussen 1769 en 1786
Auteur onderhoud : B.J.P. Godefroid, 1932 (notitie onderaan
de windlade).
thans : Fa. Loncke.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Prestant 4	Cornet (vanaf c') (V)
Doublette 2	Bourdon 8
Terts 1 3/5	Flûte 4
Mixtuur (II)	Quinte
Trompette 8 Bas	Fourniture (II)
Tremolo	Trompette 8 (sup. ; vanaf c')

open registergat (rossignol)

manuaalomvang : C - d''' (maar d''' = loos)
(50 sprekende toetsen)

pedaalomvang : aangehan., C - d'

2. Pijpwerk : -origineel

- rosignol verdwenen
- toonverschuiving (Bas - diskantverdeling op
c' i.p.v. op cis').

3. Windlade : origineel

4. Registratuur : origineel

5. Klaviatuur : - ingebouwd in prospectzijde
- klavier en klavierbak niet oorspronkelijk.
- pedaal nieuw.
6. Traktuur : origineel
7. Registratuur : origineel
8. Windwerk : schepbalgen (oud)

ORGELKAST :

origineel
Type viervoet.

LIT.

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgues. (Anvers, 1865).
blz. 199 ("Eicove (sic), inconnu, fl. 850")

=====

E T I K H O V E - LOUISE-MARIE.

O.L.Vrouw de la Salettekerk

Auteur instrument : Maximilien Van Peteghem - Cornet (Gent)

Bouwjaar : 1864

Onderhoud : Daem (Appelterre)

nieuwe ventilator, 1949

Auteur transformatie : Fa. Delmotte (Doornik), 1957.

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT

1. Dispositie

(volgens opstelling registratuur)

Trompette, Doublette, Montre 8 Pds, Gambe, Flûte 4,

Bourdon 8, Prestant 4 Pds, Flûte Harmonique (vanaf gis°)

Cornet (V) (vanaf c').

Manuaalomvang : C - g'''

(fis III en g''' vastgeklemd)

Pedaal : C - d°

2. Pijpwerk : front integraal nieuw (zink) + 6 eiken Bourdons

(1864) met grijze olieverf beschilderd in prospect geplaatst door de Fa. Delmotte.

ingescheurde stemranden algemeen.

indeling dispositie op de windlade,

Cornet V (2'-koor en 1 3/5'-koor ; nieuw)

Flûte harmonique

Prestant 4

Bourdon 8

Flûte

Gambe

Montre
Doublette
gereserveerde plaats voor fourniture III
Trompette
gereserveerde plaats

3. Windlade : origineel
doorspraak
ventielkast in origine tegen achterwand orgel-
kast, thans gedraaid zodat ze aan de frontzijde
ligt.
(onderaan beplakt met Van Peteghem-archivalia ?)
4. Klaviatuur : in origine in zijwand ingebouwd (verdwenen)
vrijstaande speelbak vóór orgelkast met niet
aangepast klavier (tessituur oorspronkelijk
C-f''')
5. Registerstokken met opschriften : origineel.
6. Traktuur en registratuur : nieuw.
7. Windvoorziening : originele magazijnbalg in voet van de
orgelkast.
8. Pedaal : origineel pedaal is bewaard en ligt op de blaas-
balg
omvang : C - d°
toetsen c° en cis° verdwenen.

ORGELKAST :

gesloopt in 1957
slechts een gedeelte van het geraamte bleef geconserveerd
alsook de deuren van de rugwand (thans dichtgespijkerd).
Oorspronkelijk doksaal (balustrade) ongewijzigd.
Nota : het orgel was niet in balustrade gebouwd.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval,

ARCHIVALIA

Tusschen de ondergeteekende Heeren Kerkmeesters der Parochie Kerk van Louise Marie, en den Heer Max. Van Peteghem - Cornet, orgelmaker te Gend, is de volgende overeenkomst gemaakt.

Den Heer Van Peteghem-Cornet, neemt aan te maken, leveren en plaetsen, in de voormelde kerk, eene gansche nieuwe orgel met Kas, voorzien van snijwerk en alle verdere toebehoorten.

Het voordeel der orgelkas, volgens plan reeds aangenomen, zal gemaakt zijn in schoon droog eicken schrijnhout, de twee zeyds kanten en den agterkant zullen gemaakt zijn in schoon droog noords deelen hout.

Den blaesbalg gemaakt naer het nieuwe stelsel, zal liggen in den voet der kas en zal kunnen gemakkelijk in beweging gezet worden, zonder eenig gerucht te veroorzaken.

Het secreet zal gemaakt worden in schoon droog wagenschot vrij van deurspraeken of andere gebreken en zal van volledige groote zijn om de volgende speelen behoorlijk te behelsen.

1° Cornet & 5 pypen per touche		
2° Monter of Traversière 8 vt.		
3° Flûte Harmonique 8 voet		) Den zelfden bas dienende
voor de twee speelen.
4° Prestant	4 "	
5° Bourdon	8 "	
6° Fluyt	4 "	
7° Viola di Gamba	8 "	luydende met communicatie
8° Doublet 2 vt.		
9° Trompet voluyt	8 voet	
10° Clairon Bas	4 "	

Alle de voornoemde speelen zullen van goede orgelstofte gemaakt worden, zijn eene mengeling van lood en tin, om eeuwen

te kunnen blijven staen, even als die mijner voorouders. De voorpijpen, die in de façade staen zullen beleyd worden met zuiver tin.

Het clawier van vier en half octave (54 touchen) van ut tot fa zal gemaekt worden in eicken hout beleyd met besten yvoir, Ebbenhout en palissander. Het zal op de eene zeyde geplaets (sic) worden.

De register appolkens boven het clawier, zullen verveerdigd zijn in palissander met porceleinen opschriften, dragende de namen der speelen.

Er zal een Duyts voet clawier, van een octaef, in eicken hout als ook een pedael voor het trekken van 't groot spel aen de orgel gemaekt worden.

Er zal nog plaets overblijven op het secreet, om later tijds indien het vereyscht wordt, twee speelen te kunnen bijvoegen.

Alle de voorgenoemde artikels uytgevoerd ter goeder trouw, volgens het beste en nieuw stelsel, de speelen wel geharmoniseert en geaccordeert, zullen betaeld worden naer goedkeuring van kundige mannen, voor eene som van Dry Duyzend vier honderd francs.

Alle hoegenaemde kosten van transport, emballage en verblijf geduerende het placeeren van het werk, zullen door den orgelmaker gedregen worden, ter uytzondering van het afhaelen aen de statie te ronsse en het terug voeren aldaer, der ydele kisten en gereedschappen.

Den orgelmaker garandeerd zijn werk geduerende eenen termyn van Tien jaeren. Alla jaeren zal hij een generael overzicht komen doen, erstellen wat er zoude kunnen ontschakeld zijn en accorderen. De twee eerste jaeren kosteloos en daer na zal hij eene jaerwedde genieten van vijftien francs.

Gedaen in dobbel te Louise Marie, om van wederzeyds ter
goeder trouw uytgevoerd te worden, denApril 1864.

(get.) D. De Lutin past. M. Van Peteghem-Cornet

L.J.Velghe

L. Marist

Van de Watyne Jan Bt.

Origineel contract, door M. Van Peteghem-Cornet
eigenhandig geschreven. Bewaard ter Pastorij in
een bundeltje archivalia. (niet geïnventariseerd).

In dezelfde bundel archiefstukken worden bewaard, een brief
van de orgelmaker Daem die de Kerkfabriek een Meidinger-ven-
tilator aanbeveelt, en de factuur van de Fa. Delmotte.

Zonder enige verdere specificatie vermeldde de Fa. Delmotte :

"Tournai, 21 nov. 1957

Transformation des mécanisme de l'orgue, 29.000,00

Fr.

De plaatselijke Pastoor verzekerde me, dat de Fa. Delmotte
de kast sloopte en het orgel transformeerde, (huidige staat).

=====

H E M E L V E E R D E G E M

Sint-Jan-Baptistkerk

Auteur instrument : anoniem
Bouwjaar : 2de helft 18de eeuw
Bouwjaar doksaal : 1741
geen onderhoud.

INSTRUMENT

1. Dispositie
Prestant 4/Gedekt 8/Roerfluit 4/Nazard 2 2/3
Doublette 2/Terts 1 3/5/Fournituur III/Cornet V/
Trompette 8 B/Trompet 8 D./Voix humaine 8 B/Voix
humaine D.

manuaalomvang : F - c'''

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden
frontpijpen met aluminiumbrons beschilderd.
 3. Windlade : origineel
 4. Registratuur : idem
 5. Klaviatuur : idem. ingebouwd in prospectwand
 6. Traktuur : origineel
 7. Windvoorziening : nieuw
-

ORGELKAST:

type : voervoets.
voet opgehoogd (19de eeuw)

ARCHIVALIA :

"novum edeficatum festibulum extra
frontispicium occidentali templi cum
odeo supra".

Dekanaal verslag van Hemelveerdegem van 27
april 1741(mededeling E.H. Brouwers, Pastoor
te St.-Gillis bij Dendermonde).

=====

I Z E - L O Z E R

O.L.Vrouw van Bijstandkerk

Auteur instrument : anoniem
Bouwjaar : 18de eeuw
Herkomst : Sint-Baafs-Vijve (W.Vl.), sinds 1858 te
Lozer.
Onderhoud : 1937, Godefroid et Fils
Thans buiten gebruik.

INSTRUMENT

1. Dispositie

gestopt registergat	gestopt registergat
gestopt registergat	Fourniture III
Prestant 2 (sic)	Woudfluit 2
Octaaf 2	Fluit 4
Bourdon 8	Cornet V (vanaf cis')
Prestant 4	
"windlosser"	

manuaalomvang : C - D - d''' (modern klavier)

2. Pijpwerk : ingescheurde stemranden

verdwenen pijpwerk : Trompette B + D 8'
Cimbale II

3. Windlade : origineel, gespijkerde pijpstukken
ingelijmde kleppen
geen inscripties

4. Klavier : nieuw

ingebouwd in achterwand (origineel)

5. Wellenbord, traktuur en abstracten en registratuur :
origineel.

6. Blaasbalg : magazijnbalg (nieuw)

ORGELKAST :

- origineel
- type : viervoets.

BIBLIOGRAFIE :

Gregoir schrijft (in 1865) in zijn Historique ... blz. 170
zonder enig verband :

'Dans les communes de Meulebeke, Wynghene et Vyve, de la
province de la Flandre occidentale, il y a aussi d'excel-
lents orgues'.

Zeker betreft het hier niet het orgel van Vyvekapelle,
mogelijk is wel dat hij het orgel van Sint-Elooïs-Vyve
bedoelde, een instrument van Cacheux.

ARCHIVALIA :

Het archief van Sint-Baafs-Vyve is nog niet
onderzocht.

'1858. De oude orgel van Sint-Baafs, West-
Vlaanderen (sic) wordt aangekocht door de Kerk-
fabriek voor 600 franken, voor plaetsen en
repareren, 200 frank. De Hoogzael wordt ge-
plaetst door de Kerkfabriek voor de som van
700 franken'.

LIBER MEMORIALIS DEDIFICATIONIS ECCLESIAE
DE LOZER ANNO Dmi. 1842.

Op het windkanaal in de orgelkast, inscriptie :
'Godefroid et Fils, facteur d'orgues 1937'

=====

H U N D E L G E M

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : onbekend.

Bouwjaar : omstreeks 1840

Auteur transformatie : gesigineerd

"Pianos-Harmoniums-orgues

Orgues electroniques

De Lil et Fils

101, rue Théodore Verhaegen

Bruxelles"

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Trompet 8	Doublet	Bourdon 8	Fluit 4
bas		Monter 8	Trompet 8
Fluit 4	Prestant 4		hoog
(8 v. Sup.)			
	Hoorn 4		
	(Cornet)		
Manuaalomvang : C - f'''			
Pedaalomvang : C - B.			

2. Pijpwerk : frontpijpen met aluminiumbrons beschilderd.

Behalve de middenbundel (\pm 1840) blijken de prospectpijpen te dateren uit de 18de eeuw. ingescheurde stemranden.

Houten pijpen (eiken en grenen) beschilderd met bolus.

Cornet V : pijpwerk van de 8'-koor verdwenen

Montre 8' : de grootste pijpen (grenen) zijn vermoedelijk niet origineel.

Fluit 4, Flûte traversière 8' : (beginnend op c')

Fourniture III : gereserveerd blijkens het ontbreken van boringen in het rooster. Wel boringen in de pijpstokken.

Tongspelen (Clairon 4' bas en Hautbois 8 Sup ?) verdwenen.

3. Windlade : origineel

beledering onderaan doorprikt. Doorspraak ingelijmde ventielen.

(zeer hoge ventielen)

geen inscripties.

4. Registratuur : grotendeels origineel

uitgelengde registerstokken.

registerknoppen : grotendeels origineel

waren in origine voorzien van porceleinen plaatjes (verdwenen).

5. Klaviatuur : in origine ingebouwd in rugwand orgelkast.

Thans geplaatst achter de kast van de windvoorziening, die gedeeltelijk in de voet van de orgelkast, gedeeltelijk erbuiten geplaatst is.

origineel klavier belegd met kunststof.

de frontons der toetsen zijn verdwenen

origineel beleg van de bakstukken, grotendeels verdwenen.

6. Toetsentraktuur : blijkbaar meermaals gewijzigd.

origineel wellenbord thans liggend boven de blaasbalg.

traktuur regelbaar gemaakt.

abstracten grotendeels nieuw.

7. Pedaal : origineel, evenals traktuur van het wellenbord.

(elken rechtpedaaltje).

8. Windvoorziening : magazijnbalg (voorzien van twee pompen
- handbediening) (vermoedelijk ca.
1840 ?)

ORGELKAST :

In haar huidige vorm, daterend uit ca. 1840, doch voor een belangrijke gedeelte samengesteld uit onderdelen uit de 18de eeuw, o.m. de cherubs onder de pijpenbundels. Er werden ook onderdelen van een vorige windlade in verwerkt. Het gaat dus om een grondige ombouw van een 18de-eeuws orgel.

Type : balustrade-orgel.

HUIDIGE TOESTAND :

In verval.

(geldt zowel voor de kast als voor het instrument zelf).

K E R K E M

Sint-Pieterskerk

Auteur instrument : onbekend.

Bouwjaar : 17de eeuw.

Oorspronkelijk gebouwd voor het klooster van Sion te Oude-naarde.

Geplaatst te Kerkem in 1807.

Auteur overplaatsing :

Auteur transformatie : o.m. P.G. Van Peteghem (tussen 1823 en 1846).

Onderhoud : geen.

INTRUMENT :

1. Dispositie :

Prestant 4	Bourdon 8
Octaaf 2 (disk.) voorheen	Fluit 4
plaats van de Cornet	Nazard 2 2/3
Doublette 2	Mixtuur 3 r.
Roerfluit 2	Houten fluit 2 Sup.
Houten Fluit 2 Bas.	
Manuaalomvang : C - b'' (48 toetsen) + 2 cancellen (1807)	

2. Pijpwerk : frontpijpen beschilderd met aluminiumbrons
Octaaf 2 en Houten fluit 2 B + D, draaiorgel-
pijpwerk.
Bourdon 8, verschuifbare hoeden.
Fluit 4, dichtgesoldeerd, roerfluit.
Nazard en Roerfluit 2, in flesvorm.
Cimbale II verdwenen
Een tongspel Bas en diskant verdwenen.

3. Windlade : origineel (17de eeuw).
gespijkerde pijpstokken
doorspraak uitbreiding 2 cancellen
geen inscripties vrijstaand c''' en cis ii
ingelijmde kleppen gespijkerde
4. Klaviatuur : ingebouwd in rugwand
vermoedelijk 19de-eeuws klavier
verhoogd (ca. 1946-47)
5. Registratuur : grotendeels origineel
eiken registerwalsen
oude, kleine registerknoppen (enkele nieuwe)
6. Traktuur : abstracten nieuw (grenen)
7. Registerbord : 5 gaten rechts en 5 links van het klavier
door aanbouw van nieuw klavier werd een ge-
deelte van het registerbord weggezaagd.
8. Windvoorziening : magazijnbalg (1905).
windkanalen, gedeeltelijk origineel.

ORGELKAST :

samengesteld uit 17de-eeuwse (eiken) en 19de-eeuwse ele-
menten (grenen en lindenhou) in 1807.
met eikimitatie beschilderd.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

ARCHIVALIA :

"De orgel is hier gekomen in 1807 onder Pastor P. Fr. De

Rantere, uit een vernietigd klooster van Audenaarde,
te weten uit Sion; en heeft 50 guldens gekost."

MAARKE-KERKEM, Kerkarchief (niet geïnventa-
riseerd) "Gedenk-boek van de Kerk van Kerkhem,
toegewijd aan den H. Petrus."
fol. 3

LIT.

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Anvers, 1865), blz. 201 :

in de werkljst van Pierre Charles Van Peteghem (tussen
1823 en 1846) "Kerkem, 9 reg., fl. 900 ".

=====

K R U I S H O U T E M

Sint-Eligiuskerk

Auteur instrument : Pieter Van Peteghem

Bouwjaar : 1753-54.

Auteurs transformatie : Van Houtte, 1838.

Fa. L.Verscheuren L.V., 1948

Onderhoud : Fa. Verschueren (Tongeren)

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O.: Prestant 8, Roerfluit 8, Prestant 4, Fluit 4,
Oktaaf 2, Mixtuur 3 r., Cornet 5 r., Trompet 8

Zwelwerk : Wilgenpijp 8, Bourdon 8, Gemshoorn 4, Nazard
1 2/3, Zwegel 2, Hobo 8, Tremolo.

Ped. : Subbas 16, Ged. Bas 8

Koppelingen : Ped. + I

Ped. + II

I + II

I + II (16)

I + II (4)

Manuaalomvang : C - g'''

Pedaalomvang : C - f'

Nota : onderstreepte spelen zijn nieuw.

2. Pijpwerk : - insnijdingen in stemranden vrij algemeen door-
gevoerd.

- Prospectpijpen in origine aangesloten, be-
schilderd met aluminiumbrons.

- sommige pijpen zijn opnieuw gesoldeerd aan de kern.
- hier en daar nieuwe kernprikken.
- Cornet V, oud (uitbreiding met oud pijpwerk) oorspronkelijk cis' - c''.
- Montre 8 (loden rug) oud. Nieuwe baarden voor de Montre- pijpen in de kast. Aanvulling met nieuwe pijpen in baskant.
- Prestant 4. idem als voor Montre 8.
- Fluit 4, Oktaaf 2, Mixtuur 3 r. : oud.
- op zwelwerk : -Bourdon 8 : bas van zink, diskant oud pijpwerk met nieuwe baarden. Bijgesoldeerd aan de kerns.
-Nazard : oud (+ nieuwe kernprikken).

3. Windladen : nieuw.

4. Traktuur, registratuur : nieuw.

5. Klaviatuur : vrijstaande speelbak (naast preekstoel) nieuw,
gesigeneerd "Fa. L. Verscheuren L.V. Opus 179

1948

Orgelbouwer.

Tongeren en Heythuyzen (H.) "

in origine ingebouwd in rugwand van de orgelkast;

boring van (vierkantige) registergaten zichtbaar binnen de kast : 8 rechts en 8 links.

(toestand Van Houtte, 1838).

6. Windvoorziening : magazijnbalg (Van Houtte?).

7. Windkanalen : nieuw.

ORGELKAST :

- type : achtvoets
- oorspronkelijk in balustrade gebouwd. De huidige balustrade hoort bij de orgelkast, doch werd dichtgemaakt toen het orgel meer naar achter op het doksaal werd geplaatst.
- Deuren en panelen van de oorspronkelijke kast zijn thans verwerkt in verhoging en in de beschutting van de blaasbalg.
- Snijwerk (wolkjes) prospectkant voet van de kast beschadigd.
- Nieuwe voet, als ophoging van de gehele orgelkast, ter hoogte van 2,06 m.
- Geen eigenlijke transformaties, wel beschadigingen.

HUIDIGE TOESTAND :

(vooral de kast) : in verval.

ARCHIVALIA :

" Item emptio odaei et Confectio Organi in Ecclesia positi hoc per Petrum Van Peteghem Ganda Confectum Constitit ex Ecclesia 800 flor. Illud ex Abbatia Sti Adriani Gerardimontibus hui translatum Constitit tatum 150 florini. Uti videre potest ex Computu Anni 1753 & 1754, Confecto Anno 1760 et Examinanto per Rn. Adn. Dm. Districtus Aldinardensis Decanum J. De Wilde sub Pastore Rv. Do. Augustino Du Rie Pastore et successore profati Di. Alberti Van Doorne."

" Organum sub Pastore Alberto Van Doorne mediato praedecessore moderni pastoris Confectum Anno 1838 Refectum renovatum et elongatum est anius octava et adjunctum novum

Registrum Vulgo Bourdon 16 pedum. Cum novis secretis,
vollibus et manubriis per fraters Van haute Organarios
pro summa sexcentorum quinquagen a florinorum moneta
Brabantica."

Kerkarchief Kruishoutem (niet geïnventariseerd)
" Nomenclatura omnium RR.DD.Pastorum Parochialis
Ecclesia de Cruyshautem. Qui ab Anno 1586, us-
que in presentum diem Curam Animarum hujus Pa-
rochiae suxepêre." (niet gefol.)

Pro Deo

Project van een nieuwen horgel te stellen inde kercke van
Cruyshoutem op de maniere naerschreven.

Eerst dry blaesbalcken hebbende vier geheele en twee alve
pleyen.

Een clawier van 48 toetsen de geheele thoonen van wit been
ende de alve van swart hebben hout.

Een secreteet van 48 toetsen van deugdelyck spiesschen hout
exempt van alteratie ofte deurspraecke.

Registers als volgt

Nº een den montre van acht voet van (....) (beschadigd) ghe-
meyngelde stoffe de vier leegste van bordon acht voet.

nº 2 bordonnen van acht voeten

nº 3 prestant vier voeten

nº 4 flute vier voeten

nº 5 octave

nº 6 tierce

nº 7 Larigo

nº 8 nazar

nº 9 Cornet van 5 pijpen a jeder toutse

nº 10 fourniture dry pijpen a jeder touse

nº 11 Simbal 2 pijpen a jeder toutse.

- n° 12 trompet bas luydende 8 voet gesneden
- n° 13 trompet superes
- n° 14 Claeron bas 4 voet gesneden, met
- n° 15 sexquialtere superius.
- n° 16 trambelan rosinniael in ventiel

hedene den 20e augusty 1753 syn heer en meestere Albertus van doorne pbre pastor der prochie van cruyshoutem en preter delcroise kerckmeester der selve kercke over een ghecommen en geaccordeert met Sr. pieter Van Peteghem meester orgelmaeckere binnen gendt inder manieren naerschreven te weten dat hij van peteghem aanneemt eenen orgel op den docsael inde kercke van voorse Cruyshautem sal brengen en stellen met de gerec-pivieerde armoire dat binnen den tydt emmer jegens zinnen (sinxen) toecommente 1754 voor eene somme van elfhondert vijftigh guldens courant geldt dem sal aen hem boven dies volgen en competeren de tegenwoordige orgel staende op den docsael der gemelde kercke welcke somme van elf hondert vijftigh guldens sullen moeten betaelt worden in dry payementen te weten als dorgel sal speelen met vijf registers tot vijfhondert guldens tweede dry hondert guldens als dorgel sal speelen met thien registers en t derde en leste wesende dry hondert vijftigh guldens als de voornoemde orghel sal goetgekeurt wesen bij mannen dies verstaende daerinne en aendegene voorschreven verbinden de convientanties (?)

summe personen goederen present ende toecommente alsmede de gene van hunnen future hoirs en naer commers en

(heel deze regel is beschadigd door de plooi), beloovende voors den gemelden Van petegem, de voors orgel tsynen laste te sullen onderhouden den tydt van vier jaeren daere als boven, en syn hier van gemaect, 2 gelycke

merck
preter delcroise
Ons present

P. Van Peteghem

G.D. Brauwere

P.D. Coschere

1753

Ontfanghen van Sr. jacques vanden Braembussere de somme van twee hondert en t' negentigh gulden courant synde het laetste paement van de orgel hier vooren vermeldt mitsgaeder vier schellengen wissel gheldt voor de neghten waer mede ich bekenne ten vollen voldaan te syn actum desen 23 Xbre 1754.

In deze bundel is ook het eerste projekt door Van Peteghem opgesteld.

De orghele van wareghem cost 200 ponden wysselghelt en bestaet soo hier volgt

1. Spiecen casse
2. dry blaesbalcken
3. een secret
4. een clauwier van 48 toussen van been en hebben hout
De registers zijn als hier naer volgt
5. Cromhoren met
6. Clairon t' samen van 48 pijpen van suyver Inghels tin
7. Trompet superius en
8. Trompet bas van inghels tin
9. Cimbale en
10. Forniteure t' samen van 5 pypen
11. Cornet verheven van 5 pypen
12. montre van inghels tein ghebrùeneert
13. Bourdon
14. Prestant
15. Flutte
16. Doublette
17. Tierce
18. Nazar

19. voix humen ten vollen
20. Rosignol
21. trambalant Royael
22. tremlent douche
23. Ventile

R.A.Ronse. K.A.
Kruishoutem nr. 182.

LIT. :

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Anvers, 1865) blz. 196.
("cruyshautem, 1754, 16 reg., fl.1150") in de werkljst van Pieters Van Peteghem.

K W A R E M O N T

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : Joseph De Prez & Fils
Facteur d'orgues
Gand
(gesigneerd op speelbak)
Bouwjaar : omstr. 1890
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

Trompette basse 8, Trompette dessus 8, Doublette (naam-
plaatje verdwenen), Violina 4, Prestant 4, Flûte 4,
Montre 8 (naamplaatje verdwenen), Bourdon 8, Salicional
8, Celeste (naamplaatje verdwenen)
Front : houten sierpijpen

manuaalomvang : C - g'''
aangehangen pedaal : C - d'

2. Pijpwerk : origineel

3. Windlade, traktuur enz. : origineel.

4. Klavier : vrijstaande speelbak, beleg nieuw.

ORGELKAST : origineel.

ARCHIVALIA

Zitting van 7 8bre 1888

Waren aanwezig, de Heeren De Backer, Cantaert, Boone, Naessens,
Platteau en Vanderstichelen.

De heer Boone verklaart dat de orgel gansch versleten is en

stelt voor middelen te beramen tot het plaetsen eener nieuwe.

Zitting van 6 oct. 1889

Subsidies verworpen, besluit lening te doen voor nieuw orgel.

Zitting van 5 8bre 1890

De Raad de stukken van goedkeuring der leening voor nieuwe orgel ontvangen hebbende stelt vast de Heer Deprez orgelmaker te verwittigen aanstonds de werkingen te beginnen.
Gedaan te Quaremont in zitting 5 october 1890.

=====

LEUPEGEM

Sint-Amanduskerk

Auteur instrument : Charles Anneessens (Geraardsbergen).

Bouwjaar : 1866

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

Trompette sup, Trompette bas, Octavin, Violini, Flûte
Octaviante, Bourdon, Flûte harmonique, Montre, Pres-
tant.

manuaalomvang : C - g'''

pedaalomvang : aangehangen C - f.

2. Pijpwerk : - ingescheurde stemranden
- frontpijpen met aluminiumbrond beschilderd.
3. Windlade : origineel (geen doorspraak).
4. Registratuur : origineel, mechanisch.
5. Klaviatuur : origineel (ingebouwd in linkerzijwand).
6. Traktuur : origineel.
-

ORGELKAST :

Origineel

Type : achtvoet.

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

LIT. :

Volgens werkljst van Ch. Anneessens, gepubliceerd n.a.v,
de inwijding van het orgel der St. Bartholomeuskerk te
Geraardsbergen, (1890) gebouwd in 1866.

=====

M A A R K E

Sint-Eligiuskerk

Oorspronkelijk auteur : onbekend (1806)
Voltooid door : Pierre Charles van Peteghem (Gent) (1814)
Onderhoud : Godefroid et Fils (Oudenaarde), 1947
thans geen onderhoud

INSTRUMENT :

1. Dispositie

Monter Bas	Monter Dis
Trompet	Trompet
Violon Bas	Fourniture II
Fluit	Violon Dessus
Bourdon	Doublette
Cornet V	Prestant 4
... open registergat	... open registergat
manuaalomvang : C-f (modern klavier)	

2. Pijpwerk : frontpijpen; zijn vermoedelijk niet van Van
Peteghem

Het is mogelijk dat het orgel in origine in
1806 werd gebouwd, zoals aangegeven in het
Liber Memorialis, doch herbouwd door Van
Peteghem die pijpwerk van 1806 heeft behouden.
De Montre Bas en Diskant is vrij nieuw en
staat op de plaats waar oorspronkelijk een
Clairon 4 Bas en een Kromhoorn Disk. Stond.

Van de Fourniture IV (volgens boringen in
pijprooster) resten er nog 2 rangen.

Ook de aliquoten zijn verdwenen.

3. Windlade : oude windlade, geen inscripties
ingelijmde kleppen. Geen doorspraak.
 4. Klaviatuur : ingebouwd in rugwand orgelkast
klavier vernieuwd
 5. Registratuur : oud
 6. Windwerk : magazijnbalg (nieuw)
-

ARCHIVALIA

In het Liber Memorialis staat enkel :

'Het orgel werd gemaakt in 1806; hermaakt &
vermeerderd in 1814.'

LIBER MEMORIALIS, geschreven in 1915.

Op voorslag kleppenkast, in potlood :

'Lambert Silvain PILU

Godefroid et fils, Audenaerde 1947'

LIT.

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des
facteurs d'orgue (Anvers, 1865), blz 202 :

"Van Peteghem (Pierre Charles) :

Maercke 14 reg., 1813, fl. 650."

HUIDIGE TOESTAND

in verval

=====

M A T E R

Sint-Martinuskerk

Oorspronkelijk auteur instrument : H. Loret (Brussel)

Bouwjaar : 1837-39

Auteurs transformatie : P. Haelvoet, 1880

P. Anneessens, 1963

Vernieuwd orgel (1963) ingespeeld door : G. Verschraegen.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Man.1. : Prestant 8, Gedekt 8,

Oktaaf 4, Bovenoktaaf 2, Mixtuur 1 1/3' 3 r.

Man.2. : Houtgedekt 8, Roerfluit 4, Fluit 2, Sesquialtera

2 r, Cymbel 1/2' 2 r, Trompet 8. Tremulant.

Ped. : Subbas 16, Gedekt 8, Klaroen 4

Manuaalomvang : G-a''

Pedaalomvang : G-a

2. Pijpwerk : in het linkergedeelte van de kast staat het
zwelwerk opgesteld met de luiken gericht naar
rechterzijkant van de orgelkas.

opstelling:chromatisch van bas-naar diskant
lopend van achterwand naar front
oud prospect

3. Klaviatuur : nieuwe vrijstaande speelbak

4. Windlade : nieuw

5. Traktuur en registratuur : nieuw

ORGELKAST :

prospect oud
kast uitgediept (i.v.m. dwarse opstelling van het
pijpwerk).

ARCHIVALIA

Ten jare achttien honderd veertig, den dertienden april
Den fabriek-raed der succursale kerk van den heyligen
Martinus, te Maeter, buytengewoon vergaderd, ten eynde maet-
regelen te beramen tot het doen erstellen en gedeeltelyk
vernieuwen de orgel staende ingemelde kerk.

Gezien de begrooting-staten dezer kerk-fabriek van de
dienstjaren 1837 & 1839, by welke, gezamelyk, ter rekening op
de kosten te resulteren uyt de noodige verbeteringswerken aen
de kerk-orgel (sic), in uytgeef is toegestaan geweest tot \$
1.360.

Gehoord het verslag van den heer Hyppolite Loret orgelmaker
wonende te Sinte Jans Molenbeek, bij Brussel, waer uyt volgt,
dat de veranderingen en vernieuwingen die aen de orgel zouden
moeten gebeuren, ten eynde deze in onverbeterlyken en met
de grootte der kerk overeenkomenden staet te brengen, bestaan
in :

1° het maken en leveren van een geheel nieuw orgel, secreet,
met alle zyne toebehoorten, een geheel nieuw abregé, een
nieuw clawuer, eenen nieuwen Monter, acht voet, een nieuw
Trompet, acht voet, eene bombarde zestien voet, en alle de
blyvende registers met elf toonen vermeerderen; en 2°, den
oxael ende orgelkas vergrooten en veranderen om er de voor-
zeyde werken gevoegelyk te kunnen plaetsen;

In overweging nemende dat den staet van verval, in welken de orgel zich bevind, van aerd zynde om dezelve welhaest geheel buyten gebruyk te doen vallen, niet toelaet het erstellen der zelve langer uyt te stellen,

Besluy het gene volgt :

Artikel Een :

De erstellen en gedeeltelijke vernieuwing der kerkorgel bovengemeld, zullen, op den voet voren omschreven, zoo haest mogelyk worden ten uytvoer gebragt.

Artikel Twee :

De noodige sommen tot het dekken der kosten van deze, zullen worden genomen uyt de beschikbare gelden dezer kerkfabriek

Artikel Dry :

Den eerweerden heer, Mijneer Franciscus De Lens, pastor der opgenoemde kerk vanden h. Martinus te Maeter, is gedelegeerd en gemagtigd om, over en in de naem van den fabriek-raed der voorzeyde kerk aen te gaen, sluyten en vaststellen alle overeenkomsten accoorden en contracten tot de uytvoering van alle de bovengemelde vernieuwings- en verbeteringswerken der kerk-orgel, oxael en orgelkas betrekkelyk.

Gedaen en gedelibereerd te Maeter, Date als ten hoofde

P.J. De timmerman

F. Otte J.B. Devos

D. Roman D. Otte

R. Pyperzeele

Mater, Kerkarchief (niet geïnventariseerd)

"Kerkfabriek - Beraadslagingen 1838-1918, fol. 6-7."

=====

Zitting van den eersten zondag van juli 1897.

Waren tegenwoordig de Heeren A. De Rycke, P.V.d.Straeten, G. D Haese, V. Otte, P.Walraet, P. Van Yperzeele.

In deze zitting is opgemaakt en goedgekeurd te begrooting voor het jaar 1880.

In dezelfde zitting hebben de Heeren raadsleden der Kerk-fabriek van Maeter, na een rijp beraad, vastgesteld de noodzakelijkheid van het orgel der kerk te herstellen en gedeeltelijk te vernieuwen.

Gehoord het verslag van den Heer P. Haelvoet orgelmaker te Audenaarde, waar uit volgt dat de veranderingen en vernieuwingen die aan het orgel noodzakelijk zouden moeten gebragt worden, ten einde het orgel in onverbeterlijken en met de grootheid der kerk overeenkomenden staet te stellen, bestaan in de volgende artikels.

Art. 1. Er zal gemaakt worden een nieuw klavier van 56 toetsen met evenwigt, beginnende met Ut van onder tot Sol van boven prijs 100 frs.

Art. 2. Een nieuwen blaasbalg met reservoir pompen en geheel het noodig toestelsel en eenen reguleur in de orgelkas geplaatst om de schokken aan het orgel te vermijden, prijs 750 fr.

Art. 3. Een Bourdon 16 voet 56 pijpen waarvan twee octaven in hout de overige in gemengd tin, prijs 500 frs.

Art. 4. Eene viole de Gamba 8 voet in tin gemengd 56 pijpen prijs 300 frs.

Art. 5. Eene flûte harmonique a reprise in tin gemengd 56 pijpen prijs 150 frs.

Art. 6. Een nieuw voetklavier of pedaal van (niet ingevuld) toetsen beginnende met de do van onder tot de (later ingevuld:) fa van de tweede octaaf. Koppelen met het handklavier volgens de maat aangenomen door het Congres van Mechelen, prijs 70 fr.

Art. 7. Het secreet geheel vermaken en herstellen en van werking omkeeren, prijs 450 frs.

Art. 8. Het orgel kuisschen en al de noodige herstelling aan het pijpenwerk toebrengen.

Art. 9. Den abrégé hermaken, de oude tuimelaars gebruiken die goedgevonden worden.

Art. 10. De deelen van het orgel die door nieuwe vervangen worden blijven voor den orgelmaker om reden dat er in den prijs rekening gehouden 's van de waarde dezer oude deelen.

Art. 11. De transport van het oud en nieuw orgelwerk is ten laste der Kerkfabriek alsmede een orgelblazer gedurende den tijd dat het orgel geplaatst wordt.

Art. 12. De Kerkfabriek zal gehouden zijn een timmerman te stellen tot hulp voor het plaatsen van het secreet en blaasbalgen. De herstellingswerken welke de orgelkas zoude vereischen zullen ten laste van gemeld Kerkfabriek zijn. Overigens zijn al de kosten ten laste van den aannemer.

Art. 13. Al deze bovengemelde werken en verbeteringen zullen geschieden voor den prijs van 26 honderd en zevenen tachtig franks, welke betaling zal geschieden na de voltrekking van het werk, alhoewel de orgelmaker gemak kan geven van betaling.

Art. 14. Gedurende 10 jaren blijft de orgelmaker borg over zijn werk, en gedurende twee jaeren zal hij het orgel tweemaal 's jaars kosteloos accordeeren, behalve de kerkfabriek telkens een blazer zal stellen.

Aldus opgemaakt den 2den Jan. 1878.

P. Haelvoet, orgelmaker tot Audenaarde.

"Kerkfabriek - Beraadslagingen 1838-
1918" (enkel bij het begin gefolieerd).

Orgelmaker Paul Anneessens, Benediktijnenstraat 12, Meneen stelt op 26 april 1961 een project op voor transformatie van het orgel.

Als oude samenstelling geeft hij op :

X. Bourdon 16, Montre 8, Flûte 4, Viola di gamba 8,
Bourdon 8, Prestant 4, Flûte 4, Flûte echo 4, Doublette 2,
Cornette (vanaf c' en is 6 r), Bombarde 16 (eerste oktaaf)
is 8' de rest 16'), Trompette 8, Clairon 4' -van C tot b°)
Pedaal, aangehaakt
De onderstreepte spelen zijn niet van het oorspronkelijke
orgel.

Voor de nieuwe samenstelling voegt hij als nieuwe spelen eraan
toe : op manuaal 1, Mixtuur III
op manuaal 2, Cimbél II

Manuaalomvang : G-a''

Pedaalomvang : G-a°

Electro-pneumantische traktuur

Klaviatuur ingebouwd in orgelkast

nieuwe windlade, ruime opstelling van het pijpwerk

electrische registertraktuur

Windladen op een nieuw schraagstelsel

Nieuwe windinstallatie, in de orgelkas geplaatst

Bedrag : 275.000 fr.

Mater Kerkarchief (niet geïnventariseerd)

=====

M E I L E G E M

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : onbekend
Bouwjaar : eerste helft (?) 19de eeuw.
Auteurs transformatie : Daem (Appelterre), 1907
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

(3 gestopte vierkantige registergaten)

Viola de Gamba 8 pds Flageolet 2p

Prestant 4 pds Bourdon

manuaalomvang : C - f'''

2. Pijpwerk : al het pijpwerk is van blik.

alleen het front in de voet van de kast
is functioneel. Houten frontpijpen met ge-
smeedde nagels vastgemaakt in bovenste pros-
pect.

volgens boringen in rooster is een spel
2 sterk (diskant) verdwenen.

3. Klaviatuur : ingebouwd in rugwand van de kast.
originele plaats.

oude bakstukken, nieuwe toetsen.

4. Windlade : een oude windlade, vermoedelijk van een
ander orgel afkomstig (O.W.-lade?)
6 slepen/doorspraak/in de voet van de kast
geplaatst.

5. Traktuur : oud (stekersmechaniek).

6. Registratuur : oud.

7. Windvoorziening : magazijnbalg.

ORGELKAST : O.W.-front blijkbaar niet origineel.
overigens ongewijzigd.

ARCHIVALIA

"In mei 1907 is het orgel gansch hersteld door
Mr. Daem van Appelterre. Er zijn 12 nieuwe tinne
pijpen ingestoken in vervanging van de 12 houten
bassen die versleten waren, alsook een goed
klavier er opgezet. Dit alles heeft gekost de
som van 225 fr."

Meilegen, Kerkarchief (niet geïnventariseerd)
"Stokregister" (aanvangend in 1843).

HUIDIGE TOESTAND

in verval

M E L D E N

Sint-Martinuskerk

Oorspronkelijk auteur instrument	: onbekend
Bouwjaar	: 2de helft 19de eeuw.
Orgelkast	: idem
Auteur transformatie	: Gebr. Vereecken (Gijzegem), 1909 nadien, Fa. Joris (Ronse)
Onderhoud	: geen

INSTRUMENT

van het pijpwerk zijn alleen deze in het prospect oud.
windlade, klaviatuur, traktuur, enz. : nieuw

ORGELKAST

type : viervoetskast
in origine in balustrade (?)
alleen prospect is oud (18de eeuw)
Voet kast 70cm. opgehoogd, en uitbreiding in de diepte.

ARCHIVALIA

transformatie door Vereecken bekend door inwijdings-
folder, afgestempeld in 1909.

=====

M I C H E L B E K E

Sint-Sebastiaanskerk

Auteur instrument : Gebroeders Van Peteghem (Eeklo)
Bouwjaar : eind 18de of begin 19de eeuw.
Auteur transformatie : onbekend, in 1929
Onderhoud : J.P. Draps (Brussel), 1971

INSTRUMENT

1. Dispositie

Clairon 4 (B)	open registergat
Trompette B	Trompette S
Monter B 8	Monter S
Violon	Violon B
Terts	Fourniture III (nu I)
Flute 4	Nazard 2 2/3
Bourdon 8	Prestant 4
open registergat	Tremulant
O.W. Kwint	Prestant (v.d.Cornet III)
Bourdon	(strijker, gans klav.)
Fluit 4	strijker B
strijker D	

manuaalomvang : C - f'''

2. Pijpwerk : - ingescheurde stemranden

- prospectpijpen met aluminiumbrons beschilderd.
Mixtuur van H.W. verdwenen voor strijker.
Cornet O.W. III gereduceerd tot 1 rang.
Tongspel O.W. B + D verdwenen voor strijker.
Mixtuur (?) O.W. verdwenen voor strijker.

3. Windlade : oorspronkelijk. Gespijkerde pijpstokken.

Iets doorspraak op O.W.
H.W. gedeeld, C- en Ciskant.

4. Registratuur : origineel.
5. Klaviatuur : ingebouwd in achterwand orgelkast (schuifkoppel).
6. Traktuur : origineel.

ORGELKAST :

- origineel
 - oorspronkelijk gebouwd voor de kerk van Pamele.
- In 1866 overgeplaatst naar Michelbeke.

LIT. :

Doksaal.

"Het eigenlijke doksaal, met tamelijk eenvoudige opengewerkte balustrade, werd in 1886 \pm 1,60 m. naar vóór gebracht, enigszins verbreed en ondersteund door twee kolonetten in gietijzer. Een doksaal was geleverd door Dominicus De Staercke in 1784-1786. Het is niet zeker dat dit nog hetzelfde is."

Orgel.

"In 1790 werd het voormalige orgel hersteld door L.B. Van Peteghem. Vermoedelijk was dit nog hetzelfde dat in 1886 overgebracht werd naar het college van Lokeren.

Volgens het Liber Memorialis werd het huidig orgel aangekocht in 1886 van de O.L.Vrouwkerk te Pamele-Oudenaarde, waar het, naar aanleiding van de restauratie en op grond van het principe van de z.g. eenheid van stijl, niet meer geduld werd. Het zou vervaardigd zijn geweest door de Gebroeders Van Peteghem, orgelmakers te Eecloo.

Drieledig, middenbundel bekroond door engel met bazuin; de zijbundels met vaas. Louis XVI guirlandes en rocococartouches. Rugpositief ingeschakeld in de balustrade van het doksaal en bekroond door twee engeltjes, die mogelijk tweedehands aangebracht zijn."

Dr. Elisabeth Dhanens, Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen (VII), Kanton Sint-Maria-Horebeke (Gent, 1971), blz. 98-99.

=====

M U L L E M

Sint-Hilariuskerk

Auteur instrument : onbekend.

Bouwjaar : 1768

Orgelkast : datum (1768) ingebeiteld op orgelkast

Auteur transformatie : Fa. Reygaert (Geraardsbergen).

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT :

1. Dispositie :

Monter 8, Bourdon 8, Salicional 8, Zweving 8, Prestant 4.

Pedaalkoppels : klavier aan Pedal

Hoog Octaaf

Laag Octaaf

Tutti

Manuaalomvang : C - g'''

Pedaalomvang : C - d'

Nota : de onderstreepte spelen zijn oud.

2. Pijpwerk : Bourdon 8, opsneden verlaagd (aangesoldeerde stukken) nieuwe baarden.

Prestant 4, de frontpijpen ervan zijn met aluminiumbrons beschilderd. Expressions.

in origine zeer weinig kernprikken. De Fa. Reygaert verdiepte ze.

3. Windlade : nieuw, pneumatisch (Reygaert).

4. Registratuur : idem.

5. Klaviatuur : vrijstaande speelbak, aan rechterkant orgelkast.

6. Windvoorziening : magazijnbalg (eind 19de eeuw).

ORGELKAST :

oorspronkelijk vermoedelijk balustrade-orgel.

type : in origine viervoets.

oudste gedeelten (1768) in eiken.

onderstuk van de stoel niet in eikehout en vermoedelijk 19de-eeuws. Gans de stoel is vernieuwd in triplex.

Zijwanden en prospect (bovenste gedeelte) is van 1768 deuren rugwand.

HUIDIGE TOESTAND :

sterk verminkt en in verval.

ARCHIVALIA :

Inventaris der Kerkmeubels etc. 1852 (opgemaakt den 2 january).

blz. 5 : Orgel, gestel, Clauwier, blaesbalken enz.
alles versleten.

=====

N E D E R Z W A L M - H E R M E L G E M

Alle Heiligenkerk

Auteur instrument : Petrus Haelvoet (Kerkhove)

Bouwjaar : 1855

Auteurs onderhoud : Daem-Devis (Appelterre) } vermelding op
De Lil (Brussel) } de orgelkast.

INSTRUMENT :

1. Dispositie

(de registerplaatjes zijn nieuw; de benamingen zijn op sommige plaatsen onjuist)

G.O. :

Cornet (V, vanaf cis')	Montre 8
Prestant 4	Bourdon 8
Viool (vanaf f)	Flûte 4
Doublette	Nazard
Fourniture (III)	Trompette 8 (bas)
Trompette (sup)	Basson (bas)
Hautbois (sup)	koppeling klavieren

O.W. :

Bourdon (8)	Prestant
Flûte traversière 8 (disk.)	Flûte 4
Flageolette 2	Tremolo

Manuaalomvang : C - f'''

Pedaalomvang : C - d' (aangehangen).

2. Pijpwerk : enkele pijpjes verdwenen van Cornet, Montre en 2 van de Hautbois.

- ingescheurde stemranden (niet erg verminkt)
- originele dispositie.

3. Klavieren : origineel
ingebouwd in rugwand van de kast
versierde frontons
ivoren beleg
schuifkoppel
versierde bakstukken
balansklavier voor G.O.
4. Traktuur en wellenborden : origineel
eiken wellen
wellenbord voor O.W. waarvan
de windlade juist achter het
front staat.
5. Registratuur : origineel.
6. Windladen : origineel (geen doorspraak)
ingelijnde (eiken) ventielen
inscriptie van de auteur
' Petrus Haelvoet
tot Kerkhove 1855 '
7. Windvoorziening : origineel
magazijnbalg
onlangs geplaatst boven op afsluiting
op het doksaal.

ORGELKAST :

origineel

De cartouche boven het O.W.-prospect zou David met harp
voorstellen en thans op een der koorbanken bevestigd.

LIT. :

" Doksaal en tochtportaal. circa 1851. Ongetwijfeld nieuw
geplaatst ter gelegenheid van de vergroting der kerk.

Eikehout, vier Toskaanse zuilen, paneelwerk en eenvoudige balustrade.

Orgel, XIXde eeuw met oudere fragmenten : in het midden, een XVIIde eeuwse cartouche; rechts en links engeltje met bazuin. "

Dr. Elisabeth Dhanens, Inventaris van het
Kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen (VII)
(Gent, 1971), blz. 129.

N O K E R E

Sint- Ursmaruskerk

Auteur instrument : Lambert Van Peteghem (Gent)

Bouwjaar : 1774

Auteur transformatie : onbekend.

Onderhoud : Fa. Aerts & Castrel (herstelling), 1966.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Flageolet 2, Doublet 2, Cymbel 4 K (sic. = in werkelijheid een strijker), Fluit 4, Cornet V, Prestant 4, Nazard 2 $\frac{2}{3}$, Monter 8, Terts 1 $\frac{3}{5}$, Bourdon 8, Gamba 8.

Manuaalomvang : C - c''''

Pedaalomvang : C - f' (aangehangen blokpedaal).

Op oud registerbord (op de oorspronkelijke plaats, in de rugwand van de orgelkast, aan weerszijden van de (verdwenen) klaviatuur bleef volgende dispositieopgave bewaard :

Montre 8 sup	Hautbois
Clairon	Trompette sup
Trompette 8 bas	Cymbel
Flageolet 2	Tierce
Fourniture	Flûte
Nazard	Bourdon
Doublet 2	Cornet
Prestant 4	Tremulant (?)

2. Pijpwerk : origineel prospect
op de strijkers na is het meeste pijpwerk
nog origineel.
3. Traktuur, klaviatuur, registratuur : nieuw
4. Windvoorziening : nieuw (magazijnbalg)
5. Blokpedaal : niet origineel
6. Windlade(n) oorspronkelijk : gedeeld, gespijkerde pijp-
stokken.

ORGELKAST :

oorspronkelijk ingebouwd in de (verdwenen) balustrade
(zelfde type als te Oudegem en te Gijzegem).

De kast werd achteruit geplaatst om er een vrijstaande
speelbak voor te kunnen plaatsen

ARCHIVALIA :

"Organum confectum est 1774 a Lamberto Van Peteghem et
constitit par. 1900.00"

Nokere, kerkarchief (niet geïnventariseerd), Liber Me-
morialis.

LIT. :

E.G.J. Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Anvers 1865), blz. 195 in de werkljst van Pie-
ter Van Peteghem : ("Nokere, 1773, avec son fils (= Pie-
ter en zoon Lambert), 17 reg. fl. 950 ").

HUIDIGE TOESTAND :

In verval.

=====

N U K E R K E

O.L.Vrouw Hemelvaartkerk

Auteur instrument : anoniem

Bouwjaar : ca. 1850

Auteurs transformatie : vóór 1955, auteur onbekend.

Fa. Stevens (Duffel), 1955

Onderhoud : P. Collon (Brussel)

INSTRUMENT :

1. Dispositie

G.O. : Prestant 8, Bourdon 8, Octaaf 4, Fluit 4, Super
Octaaf 2, Mixtuur IV, Trompet 8.

Rec. : Fluit 8, Salicional 8, Zwegel 4, Nasard 2 2/3,
Woudfluit 2, Cymbel III, Schalmei 8

Ped. : Subbas 16, Bas 8, Octaafbas 8, Koraalbas 4.

2. Pijpwerk : van de Fa. Stevens zijn : Fluit 8, Wilgenpijp
8, Zwegel 4, Cymbel III, Octaafbas 8, Koraal-
bas 8

- pijpwerk van de carillon en de Cornet werd
in 1955 gebruikt voor Woudfluit 2 en gedeel-
telijk voor de Fluit 8.
- De Vox humana werd gebruikt ter aanvulling
van Schalmei 4 Sup.
- originele tinnen frontpijpen. De factuur van
dit pijpwerk stemt overeen met dat in de uit-
breiding van het prospect.

3. Windladen : De bestaande Bourdon 16 werd door Stevens om-
gewerkt en gereharmoniseerd als Subbas 16 en

Bas 8 voor het pedaal. Deze 2 spelen werden op een nieuwe lade geplaatst.

Stevens werkte eveneens de toen bestaande windlade om, zodat ze bruikbaar werd voor bespeling met 2 manualen.

Nieuwe stellage ingewerkt.

4. Traktuur en registratuur : nieuw (electrisch).

5. Klaviatuur : nieuwe vrijstaande speelbak.

oorspronkelijk ingebouwd in prospectzijde.

ORGELKAST :

- met bruine verf beschilderd.
- transformaties : o.m. door verbreding prospect (vóór 1955)

=====

O O I K E

Sint-Amanduskerk

Oorspronkelijk auteur instrument : anoniem

Bouwjaar : eerste helft 19de eeuw.

Auteur vernieuwing : Fa. Loncke, 1965

Onderhoud : Fa. Loncke

INSTRUMENT :

1. Dispositie

(volgens opstelling aan weerszijden van het klavier) :

o	o	o	o
Doublette 2	Bourdon 8	: Prestant 4	Fourniture 3 et 4 rgs
o	o	o	o
Trompette 8	Cornet 3 rangs	: Principal	Nazard
	Flûte 4		

Manuaalomvang : C - f''

2. Pijpwerk : slechts een zeer klein gedeelte is oud
- het overige pijpwerk is van Fa. Loncke
- nieuwe prospect.
3. Traktuur, windlade, conducten : Fa. Loncke.
4. Klaviatuur : vrijstaande speelbak, voor het prospect.
-

ORGELKAST :

Type : viervoets

integraal geconserveerd.

=====

O P B R A K E L

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : onbekend.

Bouwjaar : 2de helft 18de eeuw.

Auteur orgelkast : vermoedelijk Dominicus of Damianis De
Staercke (Nederbrakel)

Auteur transformatie : onbekend.

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT :

1. Dispositie :

(registerplaatjes zijn verdwenen)

Viola di Gamba (nieuw)

Bourdon 16 (nieuw)

Flûte harmonique (nieuw)

Trompet 8 (nieuw)

Voix céleste (nieuw)

Fluit 4

Prestant 4

Bourdon 8

Tremulant

Cornet (origineel V,

3 rangen zijn verdwenen)

Manuaalomvang : C - f'''

2. Pijpwerk : sterk beschadigde stemranden

4 originele spelen.

3. Windlade : origineel.

4. Klaviatuur : nieuw

ingebouwd in rugwand orgelkast (originele
plaats).

5. Registratuur : gedeeltelijk origineel.

ronde boringen in registerbord (nieuw)
registerstokken nieuw.

6. Traktuur : gedeeltelijk oud.

ORGELKAST :

origineel

type : G.O. + (schijn-) O.W.

HUIDIGE TOESTAND

instrument : in verval.

kast : goed geconserveerd.

LIT.

"(Nederbrakel) De predikstoel, gehecht aan een der pijlers van de kerk, is het werk van Dominicus of Damianus De Staercke, architect te Nederbrakel, waarschijnlijk dezelfde die de orgelkas te Opbrakel maakte, evenals de orgelkas in de kerk te Nederbrakel."

Theo Brakels, Geschiedenis van Nederbrakel, Opbrakel en Omstreken (tweede vermeerde uitgave, 1952, Kortrijk), blz. 243.

=====

O U D E N A A R D E (PAMELE)

O.L.Vrouw Geboortekerk

Auteur instrument : Fa. Schyven (Brussel)

Bouwjaar : na 1884.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Bourdon 16, Montre 16, Montre 8, Bourdon 8,
Gambe 8, Prestant 4, Fourniture 3 r., Trom-
pette 8, Clairon 4.

Rec. : Flûte harm. 8, Dolciana 8, Voix céleste 8,
Flûte harm. 4, Dolce 4, Doublette 2, Basson-
Hautbois 8.

Ped. : Soubasse 16, Octavbasse 8.

Koppelingen : Ped. + G.O.

Ped. + Rec.

G.O. + Rec.

Appel Anches

Boîte expressive

Tremolo

Manuaalomvang : C - g'''

Pedaalomvang : C - d'

2. Pijpwerk : origineel

3. Klaviatuur, registratuur, traktuur : origineel (mechanisch)

4. Windlade : origineel met unitsysteem voor :

G.O. Montre 8 - Montre 16

Bourdon 16 - Sou'asse 16

Clairon 4 - Trompette 8

Rec. Doublette 2 - Flûte harm. 4

Flûte harm. 4 - Flûte harm. 8

Dolce 4 - Dolciana 8

ORGELKAST :

origineel.

LIT. :

J. De Bruyne, Orgels in Vlaanderen : O.L.Vrouw van Pamele
(Oudenaarde), in, De Schalmei 1946, nr. 4, blz. 15-16.

=====

O U W E G E M

Sint-Jan-Baptistkerk

Auteur instrument : Charles Anneessens

Bouwjaar : 1867

Auteur transformatie : Jules Anneessens-Tanghe (Menen)

kasttransformatie ; Fa. Baeyens
(St.-Amandsberg)

Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

On eerste klavier : Salicional 8 (staat op pneumatische
lade achter windlade
bijgebouwd)

Voix céleste, Doublette 2, Bourdon 16,
Prestant 4, Flûte harmonique 8

Bovenste klavier : Fluit 4, Viola 8, Bourdon 8, Montre 8
manuaalomvang : C-g''' (schuifkoppel)
pedaalomvang : C-f'

2. Pijpwerk : frontpijpen beschilderd met aluminiumbrons
beschadigde stemranden

3. Windlade : origineel (tenzij later pneumatisch bijvoegsel)
doorspraak
pijpstokken zijn vernieuwd
dubbellade
geen inscripties

4. Registratuur : mechanisch (origineel)

5. Klaviatuur : ingebouwd in linker zijwand

6. Walsraam : origineel

7. Traktuur en abstrakten : origineel (mechanisch)
 8. Windvoorziening : magazijnbalg (origineel)
-

ORGELKAST

In de balustrade is een sierprospect van een O.W.
gebouwd.

Orgelkast staat ruim een meter achter de balustrade.
Een 30 tal cm. uitgediept.

BIBLIOGRAFIE : Werklijst van Ch. Anneessens (dd. 1890)

"1941, juni :

Het kerkorgel, dat onbruikbaar geworden was, wordt hersteld
door den orgelbouwer Jules Anneessens-Tanghe, te Meenen, voor
de som van 25.700 fr.

In het bestek van 31 Mei 1941, beliep de prijs der beschreven
werken 27.900 fr. doch de herstellingen aan het buffet werden
gedaan, niet door de firma Anneessens, maar deels door de
firma Baeyens, te St.-Amandsberg- deels door den schrijnwerker
Raymond Robbens te Ouwegem.

In het bestek was ook begrepen het plaatsen van een elec-
trische Ventilator."

Ouwegem, Kerkarchief (niet geïnventariseerd) MEMORIE-BOEK,

=====

P A R I K E

Sint-Lambertuskerk

Auteur instrument : Pierre Charles Van Peteghem (Gent)
Bouwjaar : tussen 1823 en 1846.
Auteur transformatie : onbekend
Onderhoud : geen

INSTRUMENT

1. Dispositie

Clairon 4 bas	Euphone 8 Sup (=kromhoorn)
Trompette 8 Basse	Trompette 8 Sup.
Gamba 8 Sup (=Flûte traversière 8 Sup.)	Fourniture 2 R
Flute 4 Basse	Bourdon 8 Sup.
Bourdon 8 Bas	Flûte 4 Sup.
Cornet 2-3 R	Doublette 2
open registergat (van ventille?)	Prestant 4
niet volledig doorgeboord registergat.	
manuaalomvang : C-f'''	

2. Pijpwerk : - frontpijpen beschilderd met aluminiumbrons
en enkele zijn door deuken beschadigd.
- geschonden stemranden.
- Cornet, in origine IV
verdwenen : 17 pijpen van 2'-koor
29 pijpen van 1 3/5'-koor
(= integraal)
Nazard verschoven tot Bourdon 8 Sup.
Originele Bourdon 8 Sup. verdwenen

3. Windlade : origineel
gespijkerde pijpstokken
niet gesigineerd echter wel beplakt met nota's
van de auteur.
zeer veel doorspraak.
4. Klaviatuur : origineel
ingebouwd in rugwand orgelkast
beleg : kunststof
versierde bakstukken.
5. Traktuur en registratuur : origineel
6. Windvoorziening : originele balgen verdwenen.
een kleine balg is onder de windlade
aangebracht.
niet aangepaste ventilator in trapruimte.
-

ORGELKAST

viervoetstype
integraal origineel.

HUIDIGE TOESTAND

in verval

LIT.

E.G.J.Gregoir, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Anvers, 1865), bmz. 200-201.
In de werklijst van Pierre Charles Van Peteghem, orgels
gebouwd tussen 1823 en 1846 "Parike, 15 reg., fl. 1200,"

=====

R O B O R S T

Sint-Denijskerk

Auteur instrument : Van Peteghem (Gent) (Pierre Charles)

Bouwjaar : 1836

Auteur transformatie : Fa. Loncke, ca. 1964

Fa. Jules Anneessens-Tanghe en Zoon,
1942.

Onderhoud : Fa. Loncke.

INSTRUMENT

1. Dispositie

Gedekt 8	Prestant 4
Roerfluit 4	Montre 8 disk
Octaaf 2	Nazard 2 $\frac{2}{3}$
Kromhoorn 8 bas	Vulwerk 3 R
	Kromhoorn 8 Disk

Manuaalomvang : C - f'''

Aangehangen pedaal.

2. Pijpwerk : gedeeltelijk nieuw .

3. Windlade, traktuur, registratuur, condukten, blaasbalg
enz. : nieuw (Loncke)

4. Klaviatuur : ingebouwd in prospectzijde.

ORGELKAST :

Type : viervoets H.W.

in de balustrade is een schijnfront van een Pos.

ARCHIVALIA :

" De orgel is gemaekt door van Petegem orgelmaker te Gent,
heeft gekost 3600 fr - het jaar 1836."

" In mei 1942 werd het klavier van het orgel vernieuwd door
Jules Anneessens-Tanghe en zoon (Meenen). Bedrag 1440.00 fr.

Rooborst, Kerkarchief (niet geïnventariseerd)

LIBER MEMORIALIS, begonnen in 1871.

LITERATUUR :

E.G.J. GREGOIR, Historique de la facture et des facteurs
d'orgue (Anvers 1865) blz. 201.

"Rooborst, 14 reg., fl. 1550" in de werkljst van Pierre
Charles van Peteghem.

=====

R O N S E

Sint-Hermeskerk

Auteur instrument : Fa. Schyven (Brussel)

Bouwjaar : 1895 (mededeling van plaatselijke organist).

Auteur transformatie : Fa. Jos. Stevens (Duffel), ca. 1931.

Onderhoud : Fa. Stevens.

INSTRUMENT

1. Dispositie :

Pedaal : Contrebasse 16 (Stevens), Sousbasse 16, Octave-
basse 8, Basse 8, Flûte 4, Bombarde 16, Trompet-
te 8.

G.O. : Montre 16 (Stevens), Bourdon 16, Montre 8, Flûte
harmonique 8, Viola di Gamba 8, Bourdon 8, Pres-
tant 4, Fourniture 3 R, Trompette 8, Clairon 4.

Rec. : Flûte Harm. 8, Bourdon 8, Salicional 8, Voix céles-
te 8, Flûte oct. 4, Doublette 2, Fourniture, Trom-
pette harm. 8, Basson Hautbois 8, Voix humaine 8.

Manuaalomvang : C - g'''

Pedaalomvang : C - f'

2. Pijpwerk : al het pijpwerk van de Fa. Schyven bleef gecon-
serveerd.

3. Windladen : nieuw.

4. Traktuur en registratuur : pneumatisch (nieuw)

5. Klaviatuur : vrijstaande speelbak (nieuw)

ORCELKAST :

zou, naar men ter plaatse meent, oorspronkelijk niet ge-
deeld zijn geweest.

=====

R O Z E B E K E

O.L.Vrouwkerk.

Auteur instrument : Gesigneerd boven klavier

'P.A.Van Dinter

a Maeseyck'.

Bouwjaar : vóór 1865 (voltooid in 1866 ?)

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT :

1. Dispositie :

(volgens plaats der registertrekkers, geplaatst op een lijn boven het klavierraam).

Montre 8, Flûte traversière (in werkelijkheid is het een Cornet V vanaf cis'), Bourdon 8, Viola di Gamba 8, Salicional 8, Prestant 4, Fluit 4 - naamplaatje verdwenen, Flûte harmonique, Doublette, Trompette Sup, Trompette bas, Hautbois, Fourniture (III) in deze volgorde op de windlade opgesteld.

Manuaalomvang : C - g'''

Aangehangen pedaal : C - f

Gans het orgel is in zijn oorspronkelijke toestand geconserveerd, op enkele verdwenen pijpen van de Cornet V en een paar registerplaatjes na.

2. Klaviatuur : in rechter zijwand ingebouwd. Origineel.

ORGELKAST :

integraal in originele toestand.

LIT.

E.G.J.Gregoir, Historique de la facture et des facteurs d'orgue (Anvers, 1865), blz. 182, noteert in de werklijst van P.A. Van Dinter (Maaseik) : "Fosbeke".

===

" Orgel, 1866, door Pieter A. Van Dinter. Orgelkast met drie vocruitspringende delen op bladconsoles. Bovenaan enig snijwerk (mogelijk ouder en herbruikt) met blad-voluten en muziekinstrument."

" Doksaal, houten borstwering 1866".

Dr. Elisabeth Dhanens, Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen (VII) Kanton Sint-Maria-Horebeke (Gent 1971), blz. 211.

=====

R U I E N

Sint-Korneliskerk

Auteur instrument : onbekend

Bouwjaar : 1816 (blijkens een nota in het Liber Memorialis)

Auteur transformatie : onbekend.

Onderhoud : geen.

INSTRUMENT :

1. Dispositie

Prestant 4

Flûte d'echo 4

Quinte 2 2/3

Vastgekleemde registertrekker

Trompette 8 basse

Trompette 8 dessus

Salicional (nieuw)

Doublette 2

Bourdon 8

Bourdon 16 (nieuw)

Manuaalomvang : C - f'''

Pedaalomvang : C - d'

(aangehangen)

2. Pijpwerk : stemsleuven en ingescheurde stemranden.

niet originele expressions in schalbekers Trompet prospectpijpen beschilderd met aluminiumbrons.

Cornet V en fourniture III verdwenen.

3. Windvoorziening : drie boven mekaar opgestelde schepballen (origineel).

4. Windlade : origineel.
gespijkerkte pijpstokken
(doorspraak)
5. Klaviatuur : nieuw (vrijstaande speelbak voor orgelkast)
in origine ingebouwd in prospectzijde (10
registergaten in het originele registerbord)
6. Registratuur en traktuur : nieuw (origineel registerbord
in frontzijde van de kast intact).
7. Wellenbord : origineel.

ORGELKAST :

Type : viervoets
Integraal origineel

HUIDIGE TOESTAND :

Instrument : in verval.
Orgelkast : vrij graaf.

=====

SCHORISSE

Sint-Petruskerk

Auteur instrument : in origine Van Peteghem-Van Hecke
(Gent), 1837 (verdwenen).
Orgelkast : Vergheylen (Wetteren), 1837.
Auteurs transformatie : Anneessens-Meunier (Geraardsbergen),
1872
Jan Vergaert, 1878
Fa. Loncke (gesigneerd), 1953.

INSTRUMENT

1. Dispositie

geheel het instrument (pijpwerk) is te beschouwen
als nieuw.

Vooraf in de linkerkast zijn enkele oude (1837)
houten sierpijpen, bewaard.

2. Klaviatuur : - nieuwe vrijstaande speelbak (Fa. Loncke)
- in origine ingebouwd in linkerkast
(origineel registerbord vertoont (binnen
in de kast vast te stellen) 8 + 8 + 1
vierkantige registergaten in het register-
bord).

3. Windladen : - nieuw
- de originele steunen waarop de windladen
rustten, zijn nog aanwezig.

4. Traktuur, registratuur enz. : nieuw.

5. Windvoorziening : nieuw
oorspronkelijk opgesteld in rechterkast.

LIT. :

"Het orgel dat in 1781, wellicht tweedehands, in de kerk te Meerbeke werd gekocht (kerkrekening) en door Van Peteghem van Gent geplaatst op het daartoe door De Staercke nieuw gebouwde doksaal, is niet in zijn oorspronkelijke toestand bewaard. In 1837 werd het samen met het doksaal veranderd en vermeerderd door Van Peteghem-Van Hecke te Gent; het schrijnwerk werd geleverd door Vergheylen te Wetteren (cfr. F. De Smaele III,25). Het orgel werd later nog hersteld door Anneessens-Meunier (1872), I. Vergaert (1878) en nogmaals in 1953. Het is in twee delen verdeeld, aan weerszijden van het doksaal".

Het doksaal dat in 1781 door D. De Staercke werd opgericht, werd in 1837 getransformeerd. De borstwering is van omstreeks 1837, uitgevoerd in ijzer.

Dr. Elisabeth Dhanens, Provincie Oost-Vlaanderen.

Inventaris van het Kunstpatrimonium.

Kanton Sint-Maria-Horebeke (Gent, 1971)

(Deel VII), blz. 241-242.

en

F. De Smaele, De Kerk van Schorisse I, II, III, in 'Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring'.

Zottegem 1953-1954, pp. 25-73; 1954-1955, pp. 65-135;

1955-1956, pp. 17-35.

=====

S I N T - B L A S I U S - B O E K E L

Sint-Blasiuskerk

Auteur instrument : onbekend
Bouwjaar : midden 19de eeuw,
Auteurs onderhoud : B. Godefroid en Zonen, 1930-1933 (ins-
criptie op binnenkant van deur).
Daem (Appelterre)
Draps (Brussel), 1972 (algemeen herstel)

INSTRUMENT

1. Dispositie (niet originele opschriften)
Flute Sup 8	Prestant 4	Flûte
basse	Bourdon 8
bas
Trompette
basse 3	Doublette 2	Flute 4	Nazard 3
disc.
		Trompette 8
Sup.	

manuaalomvang : C - f'''

1 houten trede voor koppeling oktaaf naar onder toe.

2. Pijpwerk : prospect is volledig stom (origineel)
herstellingen (dichtgesoldeerde inscheuringen)
stand pijpwerk op windlade ;
Montre 8 bas (waarschijnlijk gecombineerd
geweest met bourdon 8)
Prestant 4
Fluit 8 sup.
Bourdon 8 bas (groot oktaaf in zink)
Fluit 4
Fluit 2 (Flageolette)
Nazard 3 (wijde open fluit) beginnend op cis'

Trompet 8 bas

Trompet 8 sup.

3. Klaviatuur : ingebouwd in rugwand (ast (originele plaats)
origineel

beleg : been, ivoor en kunstof

4. Traktuur, registratuur : origineel.

5. Windvoorziening : magazijnbalg in voet kast (origineel)

6. Windlade : origineel.

ORGELKAST

origineel.

S I N T - K O R N E L I U S - H O R E B E K E

H. Corneliuskerk

Auteur instrument : Van Peteghem

Bouwjaar : vóór 1773

Auteurs transformatie : Constant Bourguignon (Geraardsbergen)

1899, 1900

andere niet bekend.

In onderhoud : geen (buiten gebruik) .

INSTRUMENT

tremolo	Bombarde sup.
Trompet bas	Trompet sup
Bourdon sup, (vanaf c)	Cornet (V) (thans III)
Montre 8 bas (tot c')	Montre sup
Violine sup	Fluit 4 (etiket verdwenen)
Prestant	Bourdon (bas, laagste okt.)
gestopt registergat	gestopt registergat
gestopt registergat	gestopt registergat
manuaalomvang : C-D-f'''	
pedaal (aangehangen) : C-c'	

Pijpwerk : zeer diepe ingescheurde stemranden
pijpwerk uit 3 periodes
enkele registers verdwenen
2 rangen van cornet verdwenen
trompet bas bewaard (thans Bombarde Sup genoemd)
prospectpijpen beschilderd met aluminiumbrons
rossignolpijpje verdw.

Windlade : origineel
gespijkerde pijpstokken
Registratuur : origineel (een paar knoppen verdwenen)
wellenbord (C. Bourignon?)
Blaasbalg : magazijnbalg
Klaviatuur : ingebouwd in rugwandkast
nieuw klavier met kunststoffen beleg.
bakstukken nieuw

ORGELKAST

type viervoets
integraal origineel
in goede staat
H.W. (4') + schijn O.W.

HUIDIGE TOESTAND

in verval

ARCHIVALIA

Memoranda van 1894 (niet gefolieerd) (loopt tot 1970)
13 October 1837. Betaald aan Karel Stoop te Waeregem
219 fr voor het schilderen van het doxaal, orgelkas,
vertinnen der pijpen enz.
14 November 1855
Betaald aa, Ch. L. Delacroix te Maria Hoorebeke de som
van 184,75 voor de ijzeren vensters in de koor en op de
doxaal volgens devis hierin begrepen.
1894 : Juli : De kerk geheel gewit en geverfd, kost 456,96 fr.
Eene kas gemaakt die den hoogzaaltrap bergt, door Leo De Vos
alhier.

1899/8 april : Deur gemaakt aan de hoogzaal, gratis door Prus. Velde.

25 Mei : De pijpen der orgel verzilverd & gekuist door Constant Bourguignon van Geraardsbergen, kost 35 fr.

1900, 2 juni. Herstellen des orgels & vernieuwen van mecaniek & abrégé, plaatsen van tremulo enz., kost 160 fr. bij Constant Bourguignon van Geeraardsbergen.

1928 : plaatsing van elektrische ventilator door de Gebr. Beygaert van Geraardsbergen, kost 3500 fr.

=====

STOKREGISTER

fol. 3. Er is eenen orgel gemaakt door d'heer Van Peteghem...

=====

S I N T - M A R I A - H O R E B E K E

O.-L.-Vrouwkerk

Auteur instrument : Van Peteghem (blijkens constructieve
eigenschappen)

Bouwjaar : 1784

Auteur transformatie : Mahauden (Geraardsbergen), 1831-32.

: Z.E.H. Van Laere, Prof. Seminarie te
Gent.

In onderhoud door : Fa. Loncke (1970)

INSTRUMENT : slechts een viertal originele registers zijn
bewaard.

windlade, traktuur, klaviatuur enz., : nieuw
(pneumatisch)

ORGELKAST :-gedeeeld type (viervoets)

thans steken in beide fronten houten parade-
pijpen. Linkerkast had oorspronkelijk sprekend
front. In deze kast is thans ook een nieuwe
klaviatuur (2 manualen) ingebouwd.

-Niet originele uitbreiding (?) kast tot tegen
westermuur.

ARCHIVALIA

D'heeren Pastor Bailliu meyer ende Schepenen der prochie
van Sinte Maria hoorebeke, als regeerders over de kercke
der selve, ordonneren Sieur Martinus De Temmerman in

in qualiteyt van ontfanger dezer voorschreven kercke te betaelen aen Sieur francis Lambert Meester schrijnwercker tot audenaerde ter rekenijnghe over het maecken van een geheele nieuwe oorgelcasse eener somme van vyf en twintigh ponden grootten courant Dit voldoende ende intrecken- de quittance ter voete.

Deser sal U.E. vallideren in het dien aenstaende rekenijnghe toirconden.

Deser xxvi° 9bre 1700 vierentacheentigh.

J.B. Van der Maeren

pastor in hoorebeke

B. Cruyen

J. Lodens

Ontfaen by my onderteekent van martinus de temmerman de somme van vyfentwintigh ponden grooten courant tot vol- doeninge der vooschr. ordonantie toirc. desen 26 9bre 1784

Francis Lambert

is gebruikt ende aenden rendant gevallideert by rek. 1783
gepasseert 22 ougst 1785

=====

Ontwerp opgemaakt op aanvraag van den Zeer Eerwaarde Heer C. De Windt Pastoor Deken te Hoorebeke St.Marie, voor het veranderen van het orgel zijner parochie kerk.

Beschrijving van het orgel

A. Eerste klavier "Groot Orgel"

1. Bourdon 8
2. Prestant 4
3. Montre 8

B. Tweede klavier "Reciet"

1. Gambe 8
2. Voix Celeste 8

- 3. Fluit 4
- 4. Trompet 8
- 5. Hautbois 4
- 6. Melophone

Vrij pedaal

- 1. Sous-basse 16
- 2. Fluit 8

Koppelingen

- 1. Groot orgel aan pedaal
- 2. Reciet aan pedaal
- 3. Koppeling der handklavieren
- 4. Expressie op de beide handklavieren

B. 1. De deelen van het orgel die nog kunnen dienen zullen zorgvuldig onderzocht worden en alleenlijk wanneer zij alle waarborg geven zal men ze gebruiken na er de noodige veranderingen aangebracht te hebben door het nieuwe stelsel vereischt.

2. De tegenwoordige speelkas wordt vervangen door een nieuwe met twee klavieren.

3. Op het vrij pedaal worden twee nieuwe spelen geplaatst een sous basse 16. en een open fluit 8

4. De spelen der beide handklavieren zullen expressief zijn.

5. Het toestel die de klavieren aan de windladen verbindt wordt vervangen door een nieuw.

6. Al de spelen van het orgel zullen eene volledige en nauwe harmonisatie ondergaan.

7. Een electrieke ventilator zal met automatische regeling in voldoende hoeveelheid een luchtstroom leveren zonder te beletten in geval de electrieke stroom ontbreekt de blaasbalk met menschen kracht in beweging te stellen.

8. Het orgel buffet wordt gejuist en de versierde pijpen verzilverd.

9. Het orgel zal zorgvuldig vervaardigd worden met materialen van eerste hoedanigheid.

10. De prijs is gesteld op 31.875 f.
(verder betalingsbepalingen)

Er zijn ook 3 quitanties bewaard door Mahauden uit
Geraardsbergen ondertekend.

Sint-Marie-Horebeke. Kerkarchief (niet geïnventa-
riseerd)

"Liber Memorialis"

=====

S I N T - M A R I A - L I E R D E

Sint-Maria-Magdalenakerk

Auteur instrument : Franc. De Campenaere (Mechelen)
Bouwjaar : 1886
Auteur transformaties : Bourguignon (Geraardsbergen)
Onderhoud : geen.

INSTRUMENT

1. Dispositie

G.O. : Montre 8/Prestant 4/Cornet/Salicional/Bourdon 8/
Viola 8/Bourdon 16/Clairon 4 (voluit)/Trompette 8/
Fourniture/Flûte harmonique 4/
Rec. : Flûte douce 4/Violine 4/Bourdon 8/Viola di Gamba 8/
Quinte/Voix céleste 8/Dulciana 4.

Ijzeren pedaal treden : Pédale au Grand orgue
Pédale au positif
Accouplement des 2 claviers
Trémolo
Expression (niet gradueel)

Manuaalomvang : C - g'''

Pedaalomvang : C - d (rechtpedaal)

2. Pijpwerk : front 4' (integraal met aluminiumbrons
beschilderd, labia verguld).
fourniture III, oud pijpwerk.
trompette en clairon, antieke stemkrukken
oude lepels voor trompette onderaan vlak en
schuin aflopend.

Cornet V, oud, met enkele flesvormige gedekten
Bourdon 8, heeft eveneens enkele flesvormige
gedekten.

(er zijn geen verschuifbare roergedekten)
geen normale toegang tot zwelwerk.

3. Windladen : nieuw.

4. Traktuur : mechanisch (nieuw)

5. Klaviatuur : vrijstaande speelbak geplaatst vóór orgelkast
nieuw (niet gesigneerd).

6. Windvoorziening : magazijnbalg (nieuw)

ORGELKAST :

4' front in klassieke stijl. (in tegenstelling met dok-
saal en kerk die in neo-gothieke stijl zijn).

HUIDIGE TOESTAND :

in verval.

ARCHIVALIA

" Nova organa

Anno Domini 1886 nova organa (quoad interiorem partem)
Constructa sunt a Franc. De Campenaere nato in hac
parochia, 1ed nune incola Mechliniensi, pretio 1860
francorum.

Organum ecclesiae

Anno Domini 1904, restauratum organum ecclesiae
nostrae per Bourguignon, Gerardimontensem; pretium :
fuit 850 franc. (850f) "

Sint-Maria-Lierde, Kerkarchief
(niet geïnventariseerd) Liber
Memorialis (niet gefol.)

=====

S I N T - M A R T E N S - L I E R D E

Sint-Martinuskerk (voormalige abdijkerk)

Auteur instrument : vermoedelijk Gebr. Vereecken (Gijzegem)
Bouwjaar : tweede helft 19de eeuw of begin deze eeuw.
Geen transformaties.
Onderhoud : Fa. Laureys (Gentbrugge)

INSTRUMENT

1. Dispositie
 - Flûte harmonique
 - Montre 8
 - Bourdon 8
 - Salicional 8
 - Prestant 4
 - Trompette 8
 - manuaalomvang : C-g'''
 - pedaalomvang : (aangehangen) C-d'
-

2. Pijpwerk : originele expressions
 - frontpijpen beschilderd met aluminiumbrons -
 - voeten van deze pijpen beginnen door te zakken
 3. Windlade (n) : pneumatisch (origineel)
 4. Traktuur en registratuur : pneumatisch (origineel)
 5. Klaviatuur : speelbak vóór orgelkast (origineel)
 6. Windvoorziening : magazijnbalg in voet orgelkast : origineel
-

ORGELKAST :
origineel.

V O L K E G E M

Sint-Martinuskerk

Auteur instrument : onbekend
Bouwjaar : ca. 1845 (?)
Auteurs transformatie : onbekend
Onderhoud : geen meer sinds - 1963

INSTRUMENT

1. Dispositie	
Prestant 4	Cornet V (nu III)
Bourdon (bas)	Roerfluit
Octaaf 2	Bourdon (disk.)
Roerfluit 4 (bas) oktaaf	Montre 8 Diskant
lager geplaatst)	
Vastgeklemd registerstok	Vastgeklemd registerstok
	(Rossignol?)
manuaalomvang : C-g'''	

2. Pijpwerk : over 't algemeen sterk ingescheurde stemranden.
prospectpijpen beschilderd met aluminiumbrons en
beschadigd (deuken)
Trompette verdwenen, alsook furniture en
2 rangen van de Cornet. Verschuiving pijpwerk.
3. Windlade : origineel
geen inscripties van de auteur
(weinig doorspraak in diskant)
4. Registratuur : origineel

5. Traktuur : origineel wellenbord
6. Klaviatuur : vernieuwd
 ingebouwd in rugwand orgelkast (originele
 plaats)
7. Windvoorziening : nieuw
-

ORGELKAST : origineel
 viervoetstype

HUIDIGE TOESTAND :

instrument in verval

=====